

**Veikums
Lielajā talkā**

2., 12. lappusē

**Mazinās
deputātu skaitu
pašvaldībās**

3. lappusē

**Bibliotēku
nedēļa
novados**

11. lappusē

Pie rušoniešiem atlidojis maldu viesis — rozā pelikāns

● Vladimirs un Ļubova Dedovi no Riebiņu novada Rušonas pagasta bija pārsteigti, kad no rīta savas mājas pagalmā ieraudzīja pastaigājamies rozā pelikānu. Iespējams, ka tas varētu būt pelikānu jaunsūnags, jo pārāk nešpetni šņāc uz saimnieku Vladimīru, bet visai mīlīgu raksturu izrāda Ļubovai. Foto: A.Ancāns

Pagājušajā trešdienā, 18. aprīlī, liels bija Rušonas pagasta iedzīvotāju Ļubovas un Vladimira Dedovu pārsteigums, kad dzīvesbiedri, no rīta pamostoties un palūkojoties pa logu, ieraudzīja savas mājas pagalmā pastaigājamies pelikānu. Ne Latvijā ierasto vārnu, stārķi vai pavasara dulluma apreibinātu rubeni, bet īstu siltzemju viesi.

«Mēģināju iet klāt, viņš dusmīgi šņāca un cirta ar knābi,» stāsta Vladimirs. «Bet knābis šim pamatīgs, nav nekādas patikas dabūt savainojumus no tik agresīva putna. Neparastākais ir tas, ka šādi pelikāns izturas tikai pret mani. Kad tuvojas sieva, ir pavisam draudzīgs, ļauj pat pieskarties.»

Vladimirs teic, ka putns izskatoties nedaudz stresains, bet pietiekami spēcīgs un veselīgs, spēj sevi aizstāvēt. Par to pārliecinājies arī māju suns — rotveilers, kurš riedams devies klāt. Pelikāns tā noklabinājies ar savu lielo knābi, ka augumā krietnais suns pazudis kā vēja pūsts, neies tak riskēt ar veselību vai pat dzīvību.

Tā kā laika apstākļi siltzemju putnam varētu būt ne sevišķi piemēroti, Dedovi nākšpaušanai pelikānam atvēlējuši šķūnīti, kur parasti mitinās zosis. Nekādi spārnu savainojumi arī nav ievēroti, jo putns spēj lidot. «Bijām ievietojusi to voljērā, bet pēc laika, skatāmies, tas pārlidoja žogam pāri, pastaigāja šurpu turpu, bet projām lidot negrasās,» teic Vladimirs. «Ja izlemtu aizceļot, es tikai

teiktu, paldies Dievam, jo kā lai šo barbaro... Kad atver knābi, šķiet, futbolbumbu spētu norīt. Viņam jau vajag spaini zivju dienā, mēģināšu sazvejot sīkākas raudiņas, varbūt šim garšos.»

Pētnieki saka — vainīga pavasara migrācija

Lai tiktu skaidrībā, kā rīkoties, Dedovi uz Riebiņu novada Rušonas pagasta Siveriņu aicinājuši speciālistus ornitologus. Lūk, ko par to, atsaucoties uz Sistemātiskās bioloģijas institūta vadošo pētnieku Indriķi Kramu, raksta ziņu portāls *D-fakti.lv*.

Turpinājums 8. lappusē.

ZIŅAS

Sarunas par dzejniekiem un mātēm

Lai Mātes dienas noskaņās mudinātu katru no mums padomāt par savu māti, J.Raiņa muzejā «Jasmuiža» Preiļu novada Aizkalnē 11. maijā notiks seminārs, kura apmeklētāji varēs iepazīties ar literātu Raiņa, Aspazijas, Ontona Slišāna, Annas Brigaderes, Rūtas Skujiņas un Austras Skujiņas attiecībām ar māti un mātes lomu radošas personības veidošanās procesā, un šo attiecību atspoguļojumu literārajā daiļradē.

Solvita Brūvere, Raiņa un Aspazijas muzeja vadītāja vietniece informē, ka seminārā «Sarunas par dzejniekiem un mātēm» ar referātu «Emma Kristīne Skujiņa — divu dzejnieču māte» uzstāsies Raiņa un Aspazijas muzeja vecākais eksperts Jānis Zālītis. Solvita Brūvere uzstāsies ar referātu «Dārta Pliekšāne — Raiņa māte», Upītes bibliotēkas vadītāja Māriete Slišāne — ar priekšlasījumu «SIRDS cilvēki — Ontons Slišāns i juo muote Anna». Semināra darba kārtībā iekļauta arī tēma «Mātes arhetips Annas Brigaderes agrīnajā daiļradē», autore Linda Kusiņa. Bet psihoterapeits Viesturs Rudzītis uzstāsies par tēmu «Grieta Rozenberga — Aspazijas māte».

Mēs katrs nākam no savas bērnības, un tieši vecāki ir tie, kuri bērniem ieliek pamatus visai turpmākajai dzīvei. To labi raksturo Modinga Kārtera teiciens «Mēs saviem bērniem atstājam mantojuma tīkai divas lietas — saknes un spārnus.» Vecāku un bērnu attiecības ģimenē veidojas dažādas, vieniem tiek iedoti spēcīgi «spārni», citiem — pārāk vāji. Radošām personībām vecāku dotais garīgais mantojums ir īpaši svarīgs. Rakstnieki, dzejnieki un dramaturgi nereti tieši vai netieši savos darbos izmanto tos attiecību modeļus, kādi veidojušies ar vecākiem.

Iedzīvotāji tiek aicināti svinēt Mātes dienu 11. maijā Jasmuižā, sākums pulksten 11.00. Jāpieteicas līdz 3. maijam.

Skolēnus izglītos par ūdens nozīmi cilvēka organismā

Dzeramā ūdens zīmols «Vichy» šī gada pavasarī uzsācis īpašu lekciju ciklu Latvijas skolās, lai informētu un izglītotu skolēnus par ūdens būtisko nozīmi. Lekciju saturs izstrādāts kopā ar Latvijas Diētas ārstu asociācijas priekšsēdētāju Andi Brēmāni. Pirmās lekcijas Rīgas Valsts 3. ģimnāzijā un Liepājas 7. vidusskolā jau ir notikušas, savukārt šodien, 24. aprīlī lekcija notiek Līvānu 1. vidusskolā, informē a/s «Aldaris» komunikāciju direktore Laura Krastiņa. «Vichy» veiktajā pētījumā atklājies, ka gandrīz 63% iedzīvotāju, tostarp 69% jauniešu vecumā no 15 līdz 19 gadiem dienas laikā izdzer nepietiekamu ūdens apjomu, tādējādi pakļaujot veselību saslimšanas riskiem. Turklāt no aptaujātajiem tieši jauniešu vidū ir lielākais īpatsvars (16%), kuri atzinuši, ka dienā izdzer mazāk nekā 0,5 litrus ūdens. Tāpat liela daļa aptaujāto nemaz nezina, kāds ir dienā ieteicamais ūdens daudzums. Skolēniem lekcijas par ūdens nozīmi vadīs «Vichy» Ūdensvīrs, kurš atraktīvā veidā skolēnus informēs, kāpēc ūdens ir svarīgs cilvēka organismā, kādas ir pazīmes, ja organismā sāk trūkt ūdens, kā arī par to, kādas ir sekas, ja organismam pietrūkst ūdens. Tāpat skolēni tiks izglītoti par ūdens kvalitāti. Latvijas Diētas ārstu asociācijas priekšsēdētājs Andis Brēmānis: «Skolēni mūsdienās ir fiziski ļoti aktīvi un noslogoti, tāpēc viņiem jo īpaši ir svarīgi dienā izdzeriet ieteicamo ūdens daudzumu — vismaz 1,6 litrus. Ja dienā netiek uzņemts pietiekams ūdens daudzums, skolēniem var būt grūtības ar koncentrēšanos mācībām, ātrāk iestājas nogurums, trūkst enerģijas fiziskām aktivitātēm. Pētījuma rezultāti atklāj, ka skolas vecuma jaunieši dienā neizdzer pietiekamu ūdens daudzumu un nav informēti, cik daudz dienā ir jādzer, tāpēc viņiem šādas lekcijas būs ļoti noderīgas.» Lekcijas laikā skolēni ne tikai varēs klausīties «Vichy» Ūdensvīra stāstījumā, bet arī paši demonstrēs savas zināšanas par ūdeni. Šajā pavasarī «Vichy» Ūdensvīrs viesosies kopumā 15 skolās visos Latvijas reģionos.

Tā dzīvo oligarhs! Lemberga ienākumi 595 917 lati; tiesu izdevumi — 383 000 lati

Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja Aivara Lemberga («Latvijai un Ventspilij») kopējie ienākumi pērn bijuši 595 917 lati, liecina viņa valsts amatpersonas deklarācija par 2011. gadu. Pērn Lemberga ienākumi bijuši lielāki nekā 2010. gadā, kad tie sastādīja 324 002 latus. Lemberga parādsaistības 2011. gadā sasniedza 7,59 miljonus latu un 5,27 miljonus ASV dolāru (2,82 miljonus latu) — kopā tie ir 10,4 miljoni latu. 2010. gadā pašvaldības vadītāja deklarētās parādsaistības bija 9,51 miljons latu. Pērn, komentējot ievērojamas parādsaistības, Lembergs uzsvēra: «Attiecībā par savām parādsaistībām vēlos informēt, ka tie ir mani parādi nevis kādai bankai vai kredītiestādei, bet gan maniem bērniem». Ventspils mērs pats izsniedzis aizdevumu 163 340 latu apmērā. Lembergs par 2011. gadu deklarējis ienākumus 313 700 latu un 328 540 Lielbritānijas mārciņu (282 216 latu) apmērā. 328 540 Lielbritānijas mārciņas (282 216 latus) Lembergs saņēmis no savas meitas Līgas Lembergas. Par darbu Ventspils domē pilsētas mērs pērn saņēmis 12 218 latus. 132 000 latu Lembergs deklarējis kā ienākumus no pienākumu pildīšanas Biznesa attīstības asociācijas valdē. 63 895 latus Lembergs guvis no AS «Valters un Rapa», bet 58 800 latus lielu algu viņš saņēmis Ventspils attīstības aģentūrā, būdams tās prezidents un valdes loceklis. Ventspils brīvostas valdes locekļa un priekšsēdētāja amatā Lembergs pērn nopelnījis 31 811 latus. Savukārt 14 234 latus viņš nopelnījis, būdams Latvijas Tranzīta biznesa asociācijas prezidents un valdes loceklis. Vēl Lembergs pērn saņēmis invaliditātes pensiju — 742 latus. No AS «Latvijas Krājbanka» Lembergs saņēmis procentu ienākumus 1,51 eiro (1,06 latu) apmērā. Lemberga skaidras naudas uzkrājumi veido 41 000 latu, 15 000 ASV dolāru (8040 latus) un 30 000 eiro (21 084 latus). Pašvaldības vadītāja bezskaidras naudas uzkrājumi dažādās bankās ir 182 885 lati, 36 020 ASV dolāru (19 307 latu), 15 Šveices franki (9 latu) un 4775 eiro (3356 latu). Par juridiskiem pakalpojumiem Lembergs pērn samaksājis 115 629 latus, 253 288 Lielbritānijas mārciņu (217 574 latus) un 78 780 eiro (55 367 latus). Tiesas lēmumi viņam izmaksājuši 152 540 Lielbritānijas mārciņu (131 032 latus). Prasījumu tiesību nodošana izmaksājusi 291 140 latus un 627 600 ASV dolārus (336 394 latus). Pie pērn veiktajiem darījumiem, kas pārsniedz 20 Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas, Lembergs deklarācijā minējis arī ziedojumus 24 000 latu apmērā. Par reklāmas pakalpojumiem Ventspils mērs pērn maksājis 30 062 latus. Lembergs ir arī Ostu asociācijas prezidents, partijas «Latvijai un Ventspilij» valdes priekšsēdētājs un basketbola kluba «Ventspils» prezidents un valdes loceklis. Lembergam pieder AS «Ventspils nafta» akcijas 5795 latu vērtībā, AS «Latvijas Kuģniecība» akcijas 432 597 latu vērtībā, viena 100 latus vērtā AS «Ventbunkers» akcija, 5939 AS «Latvijas Krājbanka» akcijas un 799 privatizācijas sertifikāti. Lembergam pieder dzīvoklis Ventspilī, pieci zemes gabali Ventspils novada Puzes un Ugāles pagastā, kā arī zeme ar dzīvojamu ēku Rīgā. Ventspils mēra valdījumā ir vēl viens dzīvoklis Ventspilī. Viņam pieder arī vairāki transporta līdzekļi, tostarp motorlaiva un sešas airu laivas.

Sagatavoja T.Elste

Skaties pasaulē labvēlīgām acīm, meklē cilvēkos un apkārtne labo.

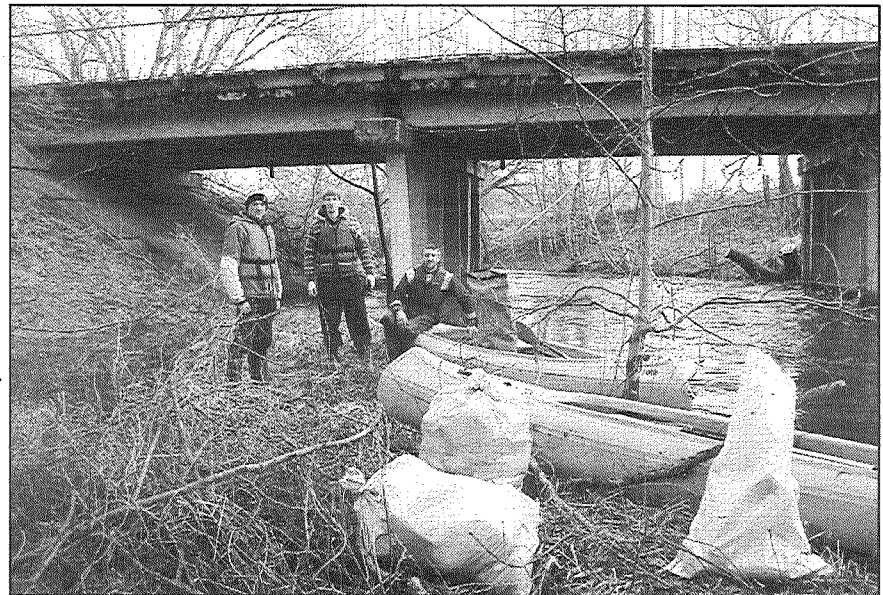
VEIKUMS LIELAJĀ TALKĀ

AGLONAS novadā — deva iespēju Tartakai uzelpot

Atbildīgais par Lielās talkas organizatoriskajiem jautājumiem Aglonas novadā Ainārs Streļčs pastāstīja, ka lielākā daļa talcinieku strādājuši pagastu centros, kopuši izglītības un pašvaldības iestāžu apkārtni. Priežmalieši, piemēram, citīgi strādājuši arī Brāļu kapu teritorijas sakārtošanā.

Tomēr galvenais un, salīdzinājumā ar citiem gadiem, īpašais šogad bijis uzdevums gādāt par ūdeņu tīrību. Tā Grāveros sakopts Jadzinkas ezera krasts, Šķeltovā — Šķeltovas ezer mala, piegulošais skolas parks, Kastulīnā — Ilzas-Geranimovas ezera pludmale, autoceļa Priežmale — Zundi ceļa malas un autobusu pietura. Interesantākie atradumi — automašīnas numurs, makšķernieku saliekamais krēsls un televizors «Rekord».

Ainārs Streļčs teic, ka sadarbibā ar Aglonas vidusskolas 11. klases jauniešiem talkas laikā laivojuši pa Tartaku. Taču tā nebija izklaide, paveikts patiešām daudz. Ar atkritumiem, kas savākti upītes krastos, papildīti daudzi desmiti maisi. Stikla pudeles, atspirdzinošu dzērienu metāla bundžas — ko tikai neapzinīgie makšķernieki un atpūtnieki

● Aglonas vidusskolas jauniešiem talkas diena bija īsts piedzīvojums. Noslēgumā visiem prieks par saturīgi pavadīto dienu un sakopto upiti.

neatstāj dabā.

Sadalījušies divās grupās un izmantojot sešas laivas, talcinieki sakopa Tartakas krastus un atbrīvoja upiti no pa ziemu sakritušajiem kokiem un zariem aptuveni 20 kilometru garumā. Viena grupa strādāja posmā no Jaunaglonas

līdz Aglonai, otra — aiz Cirišu hidroelektrostacijas. Tagad Tartaka var brīvi uzelpot un gaidīt ceļotājus un ūdens tūristus. Bērnu priekšā noņemtu cepuri — apzinīgākus un čaklākus talciniekus neesmu redzējis, savus palīgus vērtē koordinators.

RIEBIŅU novadā — iekopa puķu dobes

Šogad novadā oficiāli tika pieteiktas talkošanas vietas: Riebiņu vidusskolas apkārtnē un ciemata centrs, Galēnu kapsēta, Maltas Trūpu kapsēta, Sīlukalna ciemata centrs un lielceļa Rudzāti — Stūrniene posma Aizpurieši — Kassalieši un meža ceļa Aizpurieši — Vilciņi ceļmalu uzkopšana Sīlukalna pagastā, informē Lielās talkas koordinators Riebiņu novadā Rolands Naglis. Pēdējā dienā papildus iedzīvotāji pieteica sakopšanai Silajāņu ciemata centru un Kotlerovas ciemu Silajāņu pagastā, kā arī Pieniņu ciematu Riebiņu pagastā, Indānu — Azarīnes taku Galēnu pagastā un Riebiņu Sv. Pētera un Pāvila Romas katoļu baznīcas teritoriju.

Šogad talcinieki novadā ne tikai savāca dažādas plastmasas, papīra un citas druzas, bet arī ļoti aktīvi iekopa esošās puķu dobes un veidoja jaunas, kā arī zāģēja zarus un grāba lapas.

Paldies visiem talkas dalībniekiem, bet īpaši — talkas koordinātoriem pagastos Anitai Upeniecei, Inārai Meikulānei, Sanitai Upeniecei, kā arī visiem tiem brīvprātīgajiem, kas paši pieteica sakopšanas vietas Riebiņu novadā. Jau tās pašas dienas pievakarē visus

● Sakopta un tira pēc talkas ir Riebiņu Romas katoļu baznīcas apkārtnē.

novadā savāktos atkritumu maisus novada atkritumu apsaimniekotāji SIA «Ekolatgale» nogādāja Dienvidlatgales

reģiona atkritumu noglabāšanas poligonā.

PREIĻU novadā — tīrīja diķu, upju krastus un stādīja liepas

Apzinoties, cik liela nozīme jebkuras dzīvības formas saglabāšanā ir ūdenim, Preiļu novadā talcinieki sestdien bija pievērsušies ūdenstilpju krastu sakopšanai.

Kā informē SIA «Preiļu saimnieks» sabiedrisko attiecību speciāliste Inese Šnepste, Preiļos, izmantojot laivas, tīrīti parka diķi, Aizkalnē un Pelēcos — Jašas krasti, Preiļu pagastā — Preiļupite, bet Saunas pagastā — mazās Saunas krasti

un ūdeņi. Speciāliste stāsta, ka pēc darbu noslēguma ne visi secinājumi bijuši iepriecinoši. Lai gan precīzs savākto atkritumu apjoms vēl nebija aprēķināts, varēja prognozēt, ka dažnedažādu gruzu savākts divreiz vairāk.

Preiļos pirmo reizi lielāka uzmanība pievērsta vairākām nomaļām teritorijām. «Esam pieraduši, ka pilsētas centrā tīrs un sakopts, bet, kad gadās nokļūt, piemēram, Robežu ielā (aiz eb-

reju kapiem un garāžām) vai Meža ielā, atklājas skumja aina,» teic SIA «Preiļu saimnieks» speciāliste. Šajās ielās atklātas nelegālas izgāztuves.

Turpinot tradīciju, Lielās talkas dienā preiļieši stādīja kokus. Iepriekšējos gados ar jaunām liepiņām papildināta Raiņa bulvāra aleja, iestādīti kociņi arī gar Valmieras ielu.

Turpinājums 12. lappusē.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (žurnālistiem). Faks 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Ministrs E.Sprūdžs: reģionu vīriem un sievietēm ir spēks rokās – pašvaldības spēj attīstīt un atbalstīt uzņēmējdarbību novados

20. aprīli vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Edmunds Sprūdžs reģionālās darba vizītes laikā Ogrē diskutēja ar novadu pārstāvjiem par uzņēmējdarbības attīstību reģionos, interešu konflikta mazināšanu pašvaldībās, kā arī par iecerī samazināt pašvaldību domēs ievēlējamo deputātu skaitu, ziņo Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sabiedrības informēšanas nodaļa.

Ministrs E.Sprūdžs jau vairākkārt iepriekš ir uzsvēris, ka pašvaldībām ir izšķiroša loma Latvijas turpmākajā ekonomiskajā izaugsmē. Pašvaldībām ir zināšanas un prasmes, kā arī iespējas ātri un atbilstoši jaunajiem apstākļiem reaģēt uz sava novada iedzīvotāju un uzņēmēju vajadzībām, un valsts pārvaldei un tiesiskajam regulējumam ir jārada maksimāli motivējoši un pēc iespējas mazāk traucējoši apstākļi reģionu un novadu ekonomiskai izaugsmei.

Lai stiprinātu pašvaldību lomu uzņēmējdarbības veicināšanā un sava novada uzņēmēju atbalstīšanā, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija izstrādājusi Reģionālās politikas pamatnostādnes,

kas piedāvā jaunu pieeju reģionālajai politikai un konkrētus risinājumus pašvaldības lomas palielināšanai teritorijas ekonomiskās attīstības virzīšanā.

Sobrīd notiek darbs pie iespējamo mehānismu izvērtēšanas, lai motivētu pašvaldības attīstīt uzņēmējdarbību un piesaistīt investorus. Ar ministra E.Sprūdža rīkojumu izveidotā darba grupa uzsāks darbu pie risinājumiem pašvaldību ieņēmumu bāzes pilnveidošanai, pārskatot nodokļu sistēmu un izstrādājot jaunu pašvaldību finanšu izlīdzināšanas modeli.

Jau visdrīzākajā laikā, lai nodrošinātu konsultācijas un praktiskus padomus uzņēmējiem (biznesa idejas pilnveidošanā, atbalsta iespēju piesaistē, birokrātisko nosacījumu izpildē utt.), sadarbībā ar Zemkopības ministriju un Lauku atbalsta dienestu plānots atbalstīt uzņēmējdarbības speciālista darba vietu izveidi katrā pašvaldībā.

Savukārt, lai mazinātu korupcijas un pašvaldības mantas nelietderīgas izmantošanas un izšķērdēšanas risku, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sagatavojusi grozījumus normatīvajos aktos, paredzot, ka no 2013. gada 1. jūlija pašvaldībā ar iedzīvotāju skaitu virs 20 000 un republikas pilsētas pašvaldībās domes deputāts vienlaikus nedrīkstēs būt

darba attiecībās ar pašvaldību. Plānots, ka interešu konflikta ierobežojumi attieksies gan uz administrācijas vai iestādes vadītājiem un darbiniekiem, gan kapitālsabiedrības vadītājiem un darbiniekiem.*

Tāpat ministrs E.Sprūdžs iepazīstināja pašvaldību pārstāvjus ar savu iniciatīvu samazināt pašvaldību domēs ievēlējamo deputātu skaitu jau nākamajās pašvaldību vēlēšanās 2013. gadā, tādējādi nodrošinot efektīvu un profesionālu pašvaldības iedzīvotāju pārstāvību.**

Ministrs uzsvēra: "Šobrīd spēkā esošais deputātu skaita regulējums bija plānots pārejas periodam no pagastu un rajonu iedalījuma uz novadiem. Pārejas periods nevar būt mūžīgs, jo tad tas kļūst par bremzējošu faktoru. Pašvaldībām ir jāspēj un, esmu pārliecināts, tās spēš pacelties pāri un distancēties no konkrētās situācijas novada, ko katrs no viņiem pārstāv. Tieši šādas tikšanās ir vērtīgas, lai kopīgi diskutētu un modelētu situāciju nākamajam sasaukumam, lai pašvaldību pārvaldība kļūtu efektīvāka un caurspīdīgāka".

* Likumprojektā "Grozījumi likumā "Par pašvaldībām"" paredzēts izņēmums attiecībā uz pašvaldībām ar iedzīvotāju

skaitu līdz 20 000, domes deputāts nedrīkstēs būt attiecīgās pašvaldības administrācijas vadītājs vai darbinieks, bet varēs strādāt pašvaldību pakļautības iestādēs un kapitālsabiedrībās.

** Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sagatavojusi likumprojektu "Grozījumi Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumā".

Saskaņā ar to plānots, ka ievēlētu deputātu skaits gan novada, gan republikas pilsētas domēs, izņemot Rīgas domi, tiks noteikts atbilstoši iedzīvotāju skaitam, kāds attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā vēlēšanu izsludināšanas dienā ir reģistrēts iedzīvotāju reģistrā.

Novada domē: līdz 5000 iedzīvotājiem — 7 deputāti; no 5001 līdz 20 000 iedzīvotājiem — 9 deputāti; no 20 001 līdz 50 000 iedzīvotājiem — 11 deputāti; vairāk nekā 50 000 iedzīvotāju — 13 deputāti, bet republikas pilsētas domē: līdz 50 000 iedzīvotājiem — 13 deputāti; vairāk nekā 50 000 iedzīvotāju — 15 deputāti. Savukārt Rīgas domē ievēlētu deputātu skaits tiks samazināts no 60 uz 35 deputātiem.

Rosina saīsināt slimības lapu ilgumu, ko vienpersoniski var izsniegt ģimenes ārsts

Veselības ministrijas (VM) darba grupa rosina saīsināt laika periodu no 45 dienām uz 30 dienām, kurās ārstējošais ārsts vienpersoniski var izsniegt darba nespējas lapu bez konsultācijām ar citiem speciālistiem.

Kā aģentūrai LETA pastāstīja darba grupas vadītājs, VM Veselības aprūpes departamenta direktors Ēriks Miķītis, pēc 30 dienām pacientam būtu jāsaņem konsultācija no speciālista vai cita ģimenes ārsta. Tāpat plānots noteikt, ka ārsta palīgs ir tiesīgs izsniegt slimības lapu ne ilgāk kā uz desmit dienām. Šādus grozījumus normatīvajos aktos paredzēts sagatavot tuvākajā laikā.

Patlaban normatīvie akti nosaka, ka ārstējošajam ārstam vai ārsta palīgam ir pienākums nosūtīt darbnespējīgo personu pie cita ārsta, ja darbnespēja ilgst 45 dienas un ārstējošais ārsts vai ārsta palīgs šajā periodā nav konsultējies ar citu ārstu.

VM Veselības aprūpes departamenta direktors akcentēja, ka darba grupas mērķis bija rast risinājumu nepamatotu darba nespējas lapu izsniegšanas problēmai, vienlaikus nenodarot pāri cilvēkiem, kas maksājusi nodokļus un kuriem nepieciešams atbalsts slimības laikā.

Darba grupa arī izvērtēja iespēju sasaitīt ar diagnozēm, taču ir nepieciešams ilgāks laiks, lai to izskatītu, tāpēc ierēdņi un speciālisti turpinās pie tā strādāt, norādīja Miķītis. Viņš skaidroja, ka patla-

ban nekur nav stingri atrunāts, cik ilgi ar kuru slimību darba nespējas lapa tiek uzskatīta par saprotamu un pamatotu. Plānots turpināt darbu pie tā, lai darba nespējas lapu ilgumu varētu saistīt vienlaikus gan ar diagnozēm, gan ārstēšanas pasākumiem, gan pacienta stāvokli, uzsvēra darba grupas vadītājs. Viņš piebilda, ka speciālisti un ierēdņi strādās, lai novestu līdz normatīvam dokumentam šo ieceri un paredzētu iespēju ārstam pamatot, kāpēc konkrētajam pacientam darba nespējas lapa ir garāka, nekā vidēji pieņemts.

Vēl viens no darba grupas priekšlikumiem ir uzlabot Veselības inspekcijas kapacitāti, kas ļautu labāk kontrolēt darba nespējas lapu izsniegšanu. Pēc darba grupas pārstāvju domām, Labklājības minis-

trijai ir jāizvērtē iespēja palielināt periodu, par kuru tiek izmaksāts slima bērna kopšanas pabalsts, ja bērns ir invalīds un vecāks par 14 gadiem.

Kā ziņots, pagājušajā gadā slimības pabalstiem tika izlietots vairāk līdzekļu nekā bezdarbnieku pabalstiem — 2011. gadā izdevumi bezdarbnieku pabalstiem bija 43,7 miljoni latu, bet slimības pabalsta izmaksai bija nepieciešami 53,3 miljoni latu, liecina Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras dati.

Sogad plānots ietaupīt trīs miljonus latu slimības pabalstos ar pārejošas darbnespējas regulējošo normatīvo aktu un darbnespējas lapu izsniegšanas procesa pārskatīšanu, pilnveidojot kontroli pār slimības lapu izsniegšanu.

Daugavpils novadā turpina izplatīties trihineloze, PVD veic cūku novietņu un gaļas tirgotāju kompleksās pārbaudes

Lai cīnītos ar trihinelozes straujo izplatīšanos Daugavpils novadā, Pārtikas un veterinārais dienests (PVD) ir uzsācis novadā reģistrēto dzīvnieku novietņu un gaļas tirdzniecības vietu kompleksās pārbaudes.

PVD inspektori izlases veidā plānojuši pārbaudīt vairāk nekā 70 dzīvnieku novietnes. Pārbaudu laikā tiks ņemti un laboratoriskai izmeklēšanai uz trihinelozes antivielām nosūtīti nobarojamo mājas cūku asins paraugi.

Laboratoriski pārbaudīt plānots arī legāli nometītās mežacūkas.

Veicot pastiprinātas gaļas tirdzniecības vietu pārbaudes Daugavpils novadā, PVD inspektori ņems arī svaigas cūkgaļas paraugus un nosūtīs laboratoriskiem izmeklējumiem uz trihinelozi.

PVD atgādina iedzīvotājiem — lai pasargātu sevi no trihinelozes, kā arī dažādām zarnu infekcijas slimībām, uzturā drīkst lietot tikai zināmas izcelsmes, drošā tirdzniecības vietā iegādātu, termiski apstrādātu cūkgaļu.

PVD neiesaka iegādāties mājās kautu, laboratoriski nepārbaudītu cūku gaļu. Cūku īpašnieki, kas cūkas audzē pašpatēriņam un kauj dzīvniekus mājās, nedrīkst nodarboties ar šādi kautu dzīvnieku gaļas tirdzniecību. Nepārbaudītas cūkgaļas tirgotāji apdraud ne tikai savu un savu tuvinieku, bet arī gaļas pircēju veselību.

Lai arī pašu patēriņam audzētie un kautie dzīvnieki nav obligāti jāizmeklē uz trihinelozi, PVD tomēr iesaka to darīt, jo nereti mājās cūkas tiek turētas āra aplokos, kur tās, nepie-

tiekami uzmaniņas, var apēst kādu mazo meža vai mājas grauzēju, tādējādi inficējoties ar trihinelozi. Tāpat nevar izslēgt, ka mājas cūkas tiek barotas ar virtuves atkritumiem, kaušanas un medījumu jēlproduktiem, kas ir stingri aizliegti. Par iespējām izmeklēt pašu patēriņam nokautās cūkas uz trihinelozi var interesēties gan pie veterinārārsta, gan sava reģiona PVD pārvaldē, gan Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskajā institūtā BIOR.

Trihineloze ir viena no pasaulē izplatītākajām zoonozēm — infekcijas slimībām, ar kuru slimu gan dzīvnieki, gan cilvēki. Tas ierosinātājs ir trihinella — parazitārais tārps. Ar trihinelozi var inficēties ikviens, kurš lieto uzturā svaigu vai termiski nepietiekami apstrādātu mājas vai meža cūkas gaļu, kas inficēta ar trihinellām. Parazītu pārnēsātāji lielākoties ir savvaļas dzīvnieki — mežacūkas, lapsas, vilki, jentosuņi, peles, žurkas, eži.

Cilvēks ar trihinelozi inficējas, apēdot gaļu vai gaļas izstrādājumus, kas satur dzīvotspējīgus trihinellu kāpurus, kas kuņģī, kuņģa sulas ietekmē atbrīvojas no saistaudu kapsulas, nonāk tievajās zarnās, un pēc 1 - 2 dienām no tiem izveidojas pieauguši tārpi. Trihinellas ir vieni no parazitārajiem tārpiem, kuru mūrites dzemdē dzīvus kāpurus. Jaunie kāpuri uzreiz pēc dzemdībām cauri zarnu sienai nokļūst asinsritē un ar asinsplūsmu tiek iznēsāti pa visu organismu un lokalizējas muskulatūrā. Pirmie inficēšanās simptomi var parādīties 2 - 3 dienas pēc inficēšanās. Trihinelozei raksturīgie simptomi parasti parādās 8 - 15 dienu laikā pēc inficēšanās, taču šis

laiks var svārstīties pat no 5 - 45 dienām. Simptomu parādīšanās, kā arī slimības smagums atkarīgs no tā, cik daudz trihinellu kāpuru nokļuvis organismā.

Trihinelozes klīniskā aina ir ļoti atšķirīga — no bezsimptomu formas līdz pat ļoti smagai saslimšanai ar letālu iznākumu. Slikta dūša, vemšana, caureja, nogurums, sāpes vēderā parasti ir pirmie trihinelozes simptomi, kuriem vēlāk pievienojas slimības raksturīgākie simptomi — drudzis, sāpes muskuļos, plakstiņu un sejas tūska, acu gļotādas iekaisums, niezoši alerģiski izsitumi uz ādas, kā arī stipra svīšana, vispārējs vājums, sāpes locītavās un sāpes elpojot, ja trihinellu kāpuri lokalizējas diafragmā vai starpribu muskuļos. Jo vairāk kāpuri ir iekļuvuši cilvēka organismā, jo smagāka var būt slimības klīniskā aina pacientam. Smagos slimības gadījumos iespējami kustību koordinācijas un sirdsdarbības traucējumi. Vieglās saslimšanas gadījumos reti kad iespējams noteikt isto iemeslu, un tad trihineloze var tikt diagnosticēta kā gripa vai kāda cita vīrusu izraisīta slimība. Ja cilvēkam ir konstatēti iepriekšminētie slimības simptomi, nekavējoties jāvērsas pēc palīdzības ārstniecības iestādē.

Pēc Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologu datiem, 2011. gadā saslimšanas gadījumu skaits ar trihinelozi Latvijā palielinājies par 400%. Latvijā pērn tika reģistrēti 52 ar trihinelozi saslimušie. No tiem 36 slimnieki reģistrēti Daugavpilī, Daugavpils novadā un Krāslavā.

Neraugoties uz iepriekš veiktajiem profilaktiskajiem pasākumiem, saslimstības līmenis

Dienvidlatgales reģionā turpina pieaugt. Šī gadā pirmajos trīs mēnešos tikai Daugavpilī un Daugavpils reģionā vien reģistrēti vairāk kā 30 jauni saslimšanas gadījumi ar trihinelozi. Sobrīd saslimstības līmenis Dienvidlatgales reģionā daudzākā pārsniedz iepriekšējos gados reģistrēto līmeni.

Visi saslimušie ar trihinelozi inficējušies, lietojot uzturā dažādus ēdienus, kas pagatavoti no cūkgaļas. Daži cilvēki inficējušies, lietojot uzturā cūkgaļu, kas iegādāta no privātās saimniecības (mājās kauta cūkgaļa), daži uzturā lietojuši mežacūkas gaļu, bet pārējie saslimušie dažādus cūkgaļas produktus iegādājušies oficiālās tirdzniecības vietās.

Pārtikas un veterinārais dienests atgādina — lai izvairītos no saslimšanas ar trihinelozi, jāievēro daži vienkārši un viegli izpildāmi nosacījumi:

1. nelietojiet uzturā nezināmas izcelsmes gaļu, kā arī gaļu, kas nav pārbaudīta laboratorijā un atzīta par veselībai nekaitīgu;
2. pirms lietošanas uzturā gaļu pareizi termiski jāapstrādā. Gaļas iekšējai temperatūrai termiskās apstrādes laikā jāsasniedz +71°C un no brīža, kad šī temperatūra sasniegta, gaļu jāturpina karsēt vismaz divas stundas;
3. gaļu ieteicams sagriezt nelielos gabaliņos, lai arī tās dziļākajos slāņos tiktu sasniegta trihinellu iznīcināšanai nepieciešamā temperatūra;
4. cūkgaļa jāmaļ atsevišķi no citu dzīvnieku gaļas. Pirms un pēc citas gaļas apstrādāšanas, rūpīgi jāiztīra gaļas maļamā mašīna.

PREIĻU NOVADĀ**Piedaloties projektos, pašvaldība iegūst lielus līdzekļus**

Preiļu novada domes attīstības plānošanas daļas speciālistu sagatavotais pārskats par pašvaldības daļību Eiropas Sociālā fonda, Kohēzijas fonda, Eiropas Reģionālās attīstības un citu fondu projektos liecina, ka tādā veidā tiek piesaistīti simti tūkstošu latu, pretī liekot daudzreiz mazākas summas — pašvaldības budžetā pieejamos līdzekļus vai aizņēmumus.

Līdzšinējais guvums

Tā desmit projektu, kuru īstenošana pārsvarā noslēgusies 2010. un 2011. gadā, kopējais finansējums ir aptuveni divi miljoni 250 tūkstoši latu, pašu līdzekļu ieguldījums no šīs summas ir tikai ap 450 tūkstoši latu. Projekti bijuši dažāda apjoma un ar dažādu pašfinansējumu. Piemēram, «Preiļu novada izglītības iestāžu informatizācija» un «Darba praktizēšanas pasākumu nodrošināšana pašvaldības darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai» pašvaldības līdzfinansējums nebija nepieciešams.

Savukārt apjomīgākie projekti bijuši «Preiļu novada krīzes centra izveide Preiļu novada pilsētā» (235 055 latu), «Preiļu novada lauku ceļu infrastruktūras uzlabošana» (314 600 latu), «Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Preiļu novada Pelēču ciemā» (367 493 latu), «Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Preiļu novada Priekuļu ciemā» (372 365 latu) un «Stacionārās veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana SIA «Preiļu slimnīca», uzlabojot veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un paaugstinot pakalpojumu izmaksu efektivitāti» (466 226 latu).

Apģūs miljonus

Par vēl lielākām summām un apjomīgākiem projektiem iet runa šogad. Vairāki no tiem ir starptautiski. Piemēram, sadarbībā ar Lietuvu un Baltkrieviju projekta «Bella Dvina 2» ietvaros pie Preiļu parka diķa taps pludmale. Noslēgumā 2013. gadā būs piesaistīti kopā 140 tūkstoši eiro, no kuriem 21 tūkstošis eiro — pašvaldības līdzfinansējums. Kopumā pārrobežu sadarbības ietvaros (arī ar Igauniju) šogad tiks realizēti četri projekti.

Daļa plānoto darbu ir nelieli. Piemēram, projekts «Bērnu rotaļu un spēļu laukuma izveide Preiļu pilsētas Ceļnieku ielas mikrorajonā» (kopējās izmaksas 5777 latu), «Preiļu biznesa inkubatora telpu labiekārtošana un mikroklimata uzlabošana kvalitatīvai pakalpojumu sniegšanai Preiļu novada uzņēmumiem» (2730 latu), «Zivju resursu pavairošana un atražošanas Pelēču ezerā» (3000 latu).

Pašvaldība cer, ka pozitīvu vērtējumu saņems izvērtēšanai iesniegtais projekts par Rēzeknes ielas rekonstrukciju no Brīvības ielas līdz Kalnu ielai Preiļos. Projekta kopējais finansējums ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzdalību — 709 tūkstoši latu, no kuriem aptuveni 185 tūkstoši — pašvaldības līdzekļi. Novada iedzīvotājiem aktuāls ir šogad īstenojamais projekts «SIA «Preiļu slimnīca» ģimenes ārstu tīkla attīstība», kura kopējais finansējums tiek plānots vairāk nekā 95 tūkstošu latu apmērā, no kuriem nedaudz vairāk kā 14 tūkstoši — pašvaldības līdzekļi. Savukārt finansālā ziņā visapjomīgākais būs Kohēzijas fonda ietvaros SIA «Preiļu saimnieks» projekts «Ūdenssaimniecības attīstība Preiļos, 2. kārtā», kura īstenošana turpināsies arī nākamgad. Toties, nodrošinot 678 709 latu līdzfinansējumu, pilsētā kopējais ieguldījums projekta gaitā būs 2 693 504 latu.

AGLONAS NOVADĀ**Tradicionālais konkurss nesis gandarījumu**

Labs, gandarījuma pilns pasākums — tā par Aglonas vidusskolā rikoto latgaliešu rakstnieci, dzejnieci un tautas skolotājai Naazmērstulei vēltīto 7. radošo darbu darbu konkursa noslēgumu teica Aglonas bazīlikas priesteris Daumants Abrickis.

Šī gada tēma «Tu ej un speidi./Tu gaismeņu tumsumā nes» jaunajos literātos bija radījusi interesi, jaunieši atsaucās aicinājumam rakstīt, zīmēt un domāt. Savā septītajā darbības gadā Aglonas vidusskolas skolotājas Monikas Pušņakovas sirds darbs ieguvis arī latgaliešu kultūras gada balvu «Boņuks» kā 2011. gada «lobuokais latgaliskais pasuocins skolā».

Konkursa statistika liecina, ka žūrijas komisijai nācās iepazīties ar 154 radošajiem darbiem, 35 ilustrācijām no 28 sko-

lām. Gaismas pavedieni Aglonā saplūda no daudziem Latgales novadiem un pagastiem, tajā skaitā arī no Dravniekiem, Galēniem, Jersikas, Pelēciem, Preiļiem, Priekuļiem, Priekšmalas, Riebiņiem, Rušonas, Siļukalna, Šķeltovas un, protams, Aglonas. Savas gaismas izpratnes idejas skolēni pāduši visdažādākajās pārdomu variācijās, bet Preiļu 2. vidusskolas 11. klases skolnieks Artūrs Livmans raksta: «Saprotu, ka viss ir mani — kā iešu, kā darīšu, kā spīdēšu un kādu gaismu izstarošu...»

Tematiski 5. — 7. klašu skolēni rakstīja par stīprajiem cilvēkiem savā dzīvē — māmiņu, pie kurās var justies droši «kā stārkēnam ligzdā», audzumammu, vecmāmiņu, kura ir kā sargeņģelis un māca milēt Dieviņu, par ģimeni, kurā vairojas gaisma, ar lepnumu stāstīja par Latgali, kurā, kā izrādās, dzīvo visgudrākie cilvēki.

8. — 9. klašu grupā skolēni pievērsās

Eiropas atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai — arī Preiļiem

● Triju pašvaldību vadītāji parakstīja vienošanos par ERAF līdzekļu izmantošanu. Attēlā no kreisās: Siguldas novada domes priekšsēdētājs Uģis Mitrevičs, Valsts reģionālās attīstības aģentūras direktore Solvita Zvidriņa, Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs un Ludzas novada domes priekšsēdētāja Alina Gendele.

Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs parakstījis vienošanos Eiropas Savienības fondu aktivitātē «Atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai», informē novada domes lietvedības pārzinis Jānis Vaivods.

16. aprīlī Rīgā Valsts reģionālās attīstības aģentūrā (VRAA) tika parakstītas trīs pirmās vienošanās Eiropas Savienības fondu aktivitātē novadu kompleksai attīstībai. Aktivitātes mērķis ir veicināt iedzīvotāju skaita ziņā lielāko novadu attīstības centru konkurētspējas nostiprināšanu un funkcionālo saišu veidošanu starp attīstības centriem un tiem piegulošajām teritorijām. Pašvaldības pārstāvis atzīst, ka projektu īstenošana veicinās sabiedrisko pakalpojumu pieejamību un iedzīvotāju mobilitāti, sniedzot atbalstu arī uzņēmējdarbības infrastruktūras (dabas un fiziskās vides) sakārtošanai. Zināms, ka tā bija ierobežota projektu iesnie-

gumu atlase, kur projektu iesniedzēji bija 18 pašvaldības, tajā skaitā arī Preiļu, Krāslavas, Ludzas, Daugavpils novadi. Aktivitātes ietvaros kopumā pieejamais publiskais finansējums — 9 484 399 latu, tajā skaitā Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējums — 8 061 738 latu, bet nacionālais publiskais finansējums 1 422 661 lats.

VRAA direktore Solvita Zvidriņa pirmās trīs vienošanās par projekta īstenošanu parakstīja ar Preiļu novada domes priekšsēdētāju Aldi Adamoviču, Siguldas novada domes priekšsēdētāju Uģi Mitreviču un Ludzas novada domes priekšsēdētāju Alinu Gendeli.

Vienošanas par ES ERAF fonda projekta īstenošanu paredz, ka Preiļu novadā tiks realizēts projekts gājēju ietves un velosceļa izbūvei no Brīvības ielas Preiļos Liču ciema virzienā. Kopējās šī projekta attiecināmās izmaksas ir 120 295 latu, no tām ERAF līdzfinansējums 102 251 lats (85% no kopējām attiecināmajām izmaksām), valsts budže-

ta dotācija 3609 latu jeb 3% un pašvaldības līdzfinansējums 14 435 latu (12%).

Tā kā gājēju ietves un velosceļa izbūve līdz Ličiem ir bijusi aktuāla jau vairākus gadus, tad pēc projekta apstiprināšanas koordinācijas padomē tika uzsākta tā īstenošana. Ietves izbūves pirmās kārtas darbi no Brīvības ielas līdz Preiļu pilsētas robežai noslēdzās jau pagājušā gada nogalē. Vienošanas ietvaros saņemtais ERAF finansējums tagad tiks izmantots projekta realizācijai ņemta kredīta dzēšanai.

Aktivitātes «Atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai» ietvaros kopumā Preiļu novadam ir pieejams 380 015 latu ERAF finansējums, pašvaldībai ir jānodrošina vienīgi 15% līdzfinansējums. Atlikušo pieejamo finansējumu plānots apgūt, realizējot gājēju ietves izbūves otro kārtu līdz Ličiem un īstenojot Preiļu mūzikas un mākslas skolas, kā arī Preiļu Valsts ģimnāzijas (sarkanās četrstāvu ēkas) siltināšanas projektus.

vieta piešķirta Katei Tumovai (Aglonas vidusskolas 7. klase), 3. vieta — Kristīnei Kovaļkovei (Aglonas vidusskolas 7. klase).

8. — 9. klašu grupā 3. vieta piešķirta Mārim Rimdžam no Aglonas internātvidusskolas 9. klases un Teklai Marijai Labinskai no Jersikas pamatskolas 9. klases.

Savukārt 10. — 12. klašu grupā pirmā vieta piešķirta Diānai Pēterānei no Aglonas internātvidusskolas 11. klases, 3. vieta — Sanitai Dombrovskai (Aglonas internātvidusskolas 11. klase), Liānai Putānei (Aglonas vidusskolas 12. klase). Par ilustrācijām 1. vietu ieguva Inta Valaine (Aglonas vidusskolas 10. klase), 3. vietu — Dace Valaine (Aglonas vidusskolas 10. b klase). Daudzu skolēnu darbi novērtēti ar atzīnību.

Izmantoti www.aglona.lv materiāli

Zemnieki atpūtās pirms lielā darba cēliena

Sutru pagasta kultūras namā uz atpūtas sarīkojumu pavasara sējas priekšvakarā piektdien pulcējās Līvānu novada zemnieki. Balles zemniekiem līdz šim tika rīkotas pagastos atsevišķi, pēc vietējās iniciatīvas, taču šogad pirmo reizi kopā tika aicināti visi novada zemnieki. Iniciatīva par šo sarīkojumu pieder Sutru pagasta pārvaldes vadītājam Valijai Ruisai, kurai šādu ideju ieteikuši pagasta zemnieki, informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļas vadītāja Ginta Kraukle.

Šo ieceri atbalstīja novada domes priekšsēdētājs Andris Vainovs un izpilddirektors Uldis Skreivers, piešķirot finansējumu pasākuma rīkošanai, kā arī lauku atbalsta daļas vadītājs Dominiks Jauja, kas sadarbibā ar Valsts ieņēmumu dienestu un nodokļu inspektoriem apzināja lielākos nodokļus maksātājus novadā.

Ar domes sēdes lēmumu tika piešķirti līdzekļi lielāko nodokļu maksātāju — lauksaimniecības produktu ražotāju — sveikšanai ballē. Tika ņemts vērā gan nekustamā īpašuma, gan iedzīvotāju vai uzņēmuma ienākuma nodoklis. Dāvanu kartes ballē tika pasniegtas katra pagasta pārstāvjiem — zemniekiem, individuālajiem komersantiem.

Jersikas pagastā par lielākajiem nodokļu maksātājiem atzīti

● Pirms lielajiem pavasara darbiem, Jurgu dienas priekšvakarā, Līvānu novada zemnieki tikās atpūtas sarīkojumā Sutru kultūras namā. Foto: J.Magdalena

Ligija Mozulčika (zemnieku saimniecība «Aronijas»), Zinaida Turkopole (zemnieku saimniecība «Oškalni»), Juris Kalniņš (zemnieku saimniecība «Stūrmaņi»), Ligita Caune (zemnieku saimniecība «Rugāji»), Anita Lietuāne (zemnieku saimniecība «Lietuānieki») un Svetlana Dembeka.

Rožupes pagastā vislielākos nodokļus samaksājuši lauksaimnieciskās produkcijas ražotāji Edmunds Jēgermanis (zemnieku saimniecība «Lazdas»), Valdis

Silickis (zemnieku saimniecība «Dabiņi»), Česlavs Pastare (zemnieku saimniecība «Vilkukrogs»), Aldis Ancāns (zemnieku saimniecība «Alksniši»), Silvija Bračka (zemnieku saimniecība «Kapteiņi»), Pēteris Vainovs, Anita Korotkina.

Rudzātu pagastā par lielākajiem nodokļu maksātājiem atzīti Ramiss Alijevs (SIA «Rudzāts»), Timofejs Detkovs (zemnieku saimniecība «Stūrmaņi»), Silvija Puncule (zemnieku saimniecība «Ošmala»), Iveta Černova, Līvija

Ližbovska, Nikolajs Laiss, Juris Rudzāts.

Sutru pagastā visvairāk nodokļos samaksājuši Jānis Rusiņš (zemnieku saimniecība «Ozol-dārzs»), Ziedonis Borovskis (IK «Ziedonis 04»), Staņislavs Korsaks (zemnieku saimniecība «Lielie Sondori»), Vilmārs Usāns (zemnieku saimniecība «Upesmuīža»), Valentīna Lazdāne, Valija Ruisa.

No Turku pagasta kā lielākie nodokļu maksātāji tika sveikti Ivars Gedušs (zemnieku saim-

niecība «Liepsala»), Artūrs Vainags (zemnieku saimniecība «Ergļi»), Aigars Grugulis (zemnieku saimniecība «Pļaviņas»), Aivars Čivčs, Gripiņija Nečajeva, Marianna Mitrevica.

Zemnieku balles dalībniekus uzrunāja Saeimas deputāts Jānis Klauz, Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vainovs. Par labu garastāvokli sarīkojumā gādāja mūziķi un dziedātāji — «Latgales dāmu pops» un «Brāļadēli Viesturi», kā arī Sutru kultūras nama drāmas kopa.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Iedzīvotāji var pieteikt projektus

Līvānu novada dome aicina iedzīvotājus pieteikt projektus novada domes pašvaldības līdzfinansējuma saņemšanai. Ar projektu konkursa nolikumu var iepazīties mājas lapā www.livani.lv, domes kancelejā, kā arī pagastu pārvaldēs. Finansējums paredzēts dzīves vides uzlabošanas projektiem.

Aprīļa beigās atsāksies būvdarbi uz Līvānu galvenās ielas

Līvānu novada pašvaldība kopš 2010. gada septembra īsteno projektu «Līvānu pilsētas Rīgas tranzīta ielas posmu sakārtošana». Tā galvenais mērķis ir paaugstināt komforta un satiksmes drošības līmeni visiem ceļu satiksmes dalībniekiem, rekonstruējot un attīstot vairāku Rīgas ielu posmu nolietoto infrastruktūru. Pašlaik ir pabeigti brauktuves nomaļu un brauktuves seguma konstrukcijas daļas nostiprināšanas darbi, sabiedriskā transporta pieturvietu, stāvlaukumu un nobrauktuves rekonstrukcija, gājēju veloceļa un gājēju ietves izbūve, elektromontāžas un labiekārtošanas darbi Rīgas ielā no Zemgales ielas līdz degvielas uzpildes stacijai «Latvijas nafta». Daļēji iztīrīti novadgrāvji un ierīkota lietus ūdens kanalizācija, izbūvēta un ar šķembām parklāta

gājēju ietve pirmajā posmā no Robežu līdz Dzirnavu ielai. Līvānu novada domes investīciju un projektu nodaļa ziņo, ka ceļu būves darbi sakarā ar nepiemērotiem laika apstākļiem, sākot ar pērnā gada 24. decembri, tika pārtraukti. Būvdarbus, ko veic SIA «Krustpils», plānots atsākt aprīļa beigās.

Projekta kopējās attiecināmās izmaksas plānotas 1 790 019 latu apjomā. 85 procenti no šīs summas ir ERAF līdzfinansējums, 12 procentus no izdevumiem sedz pašvaldība, trīs procenti ir valsts budžeta dotācija pašvaldībai.

Aicina talkā bijušos stikla fabrikas darbiniekus

Šogad Līvānu stikla muzejs pārcelsies uz jauno mājvietu Latgales mākslas un amatniecības centrā. Veidojot ekspozīciju, centra kolektīvs aicina talkā bijušos Līvānu stikla fabrikas darbiniekus, kas varētu sniegt vērtīgas ziņas par stikla ražošanas procesu, stikla fabrikas vēsturi un fabrikā strādājušajiem cilvēkiem.

Darbojas gleznošanas radošā studija

No 25. aprīļa līdz 23. maijam trešdienās Līvānu Jēkaba Graubiņa mūzikas un mākslas skolas izstāžu namā notiks pirmais radošo nodarbību cikls zīmēšanā un glez-

nošanā. 27. aprīlī būs iespēja izmēģināt Latvijā ražotas ekoloģiskas eļļas krāsas. Dodoties uz nodarbībām, līdzī jāņem otas un pamats — audekls vai gruntēts kartons. Māksliniece Inga Salmiņa, kas vadīs studiju, aicina: «Ārā jūtams pavasaris un ir laiks nopurināt ziemas nogurumu, pamodināt sevi snaudošos talantus un ļaut sev radoši izpausties.» Lai būtu iespēja krāsu jaunradei pievērsties arī strādājošajiem, nodarbības plānotas novakarēs, tās sāksies pulksten 17.00.

Dzimšanas vai vārda dienā — kultūras pasākumu apmeklējums bez maksas

Līvānu novada kultūras centrs, sākot ar 1. aprīli, dāvina bezmaksas ieeju kultūras centra rīkotajos pasākumos dzimšanas dienu un vārda dienu gaviļniekiem. Lai saņemtu brīvbiļeti, pie biļešu kases jāuzrāda personu apliecinošs dokuments. Dzimšanas dienas gaviļnieki bez maksas saņems divas biļetes, bet tiem, kam pasākuma dienā būs vārda diena — vienu biļeti.

Līvānu kultūras centrs piedāvā iegādāties arī dāvanu kartes pasākumu apmeklējumam, ar ko iepriecināt kādu sev tuvu cilvēku svētkos.

Pašlaik internetā notiek arī aptauja ar ieteikumiem kultūras dzīves uzlabošanai Līvānu novadā.

Rudzātos atkal ir aptieka

Pēc aptuveni gadu ilga pārtraukuma Rudzātu pagastā durvis atkal vērusi aptieka. Pagasta pārvaldes vadītāja Ruta Klibiķe informēja, ka aptiekas īpašnieki nokārtojuši lietas, kas bija saistītas ar turpmāku aptiekas darbību, un zāļu pārdošana no jauna pieejama apmeklētājiem. Iedzīvotāji to ļoti gaidījuši. Aptieka atvērta iepriekšējā vietā, pašvaldībai piederošā ēkā, kam ir vēsturiska nozīme, jo tajā kādreiz atradās slimnīca un kas izsenis saistās ar priekšstatu par ārstēšanos.

Rudzātu un tuvāko apkārtnē pagastu iedzīvotāji bija pieraduši pie tā, ka ir pašiem sava aptieka, tāpēc asi izjuta tās trūkumu, teica Ruta Klibiķe, stāstot, ka arī pašvaldība atbalsta tās pastāvēšanu Rudzātos, neuzliekot pārāk lielu nomas maksu.

Ķers klaiņojošos dzīvniekus

Līvānu novada pilsētas un lauku teritorijā plānots veikt klaiņojošo dzīvnieku — suņu un kaķu izķeršanu, tos pēc tam nogādājot dzīvnieku patversmē. Izdevumi par dzīvnieku nogādāšanu un izmitināšanu patversmē tiks piedzīti no īpašniekiem. Dome aicina mājdzīvnieku saimniekus nepieļaut, ka viņu četrkājainie mīļi atrodas ārpus personīgā īpašuma robežām.

AKTUĀLI

Jaunumi Latvijā reģistrēto augu aizsardzības līdzekļu sarakstā

Kā katru gadu, arī šogad Valsts augu aizsardzības dienests (VAAD) ir sagatavojis un izdevis Latvijas Republikā reģistrēto augu aizsardzības līdzekļu sarakstu 2012. gadam. Nu jau trīs gadus saraksts ir pieejams arī elektroniski dienesta mājas lapā www.vaad.gov.lv. Arī šī gada saraksts nebūs izņēmums.

Latvijā reģistrēto augu aizsardzības līdzekļu saraksts regulāri mainās — tiek reģistrēti jauni līdzekļi, citi savukārt no reģistra tiek anulēti, tiek veiktas izmaiņas. Tās gan izdotajā sarakstā neatradīsiet, taču jaunāko informāciju par izmaiņām līdzekļu reģistrā noteikti atradīsiet dienesta elektroniskajā mājaslapā.

Augu aizsardzības līdzekļu reģistrā veiktās izmaiņas 2011. gadā

Apkopotā informācija liecina, ka augu aizsardzības līdzekļu reģistrā pērn atkārtoti iekļauti divi līdzekļi, nomainīti nosaukumi deviņiem līdzekļiem, pagarināti augu aizsardzības līdzekļu reģistrācijas beigu termiņi 27 līdzekļiem, veiktas izmaiņas lietojumā — 12 līdzekļiem.

Augu aizsardzības līdzekļu reģistrā iekļauti jauni līdzekļi, tajā skaitā septiņi herbicīdi, astoņi fungicīdi, trīs insekticīdi,

viena kodne un vienā gadījumā limacīdi. Tāpat vienā gadījumā pagarināta atļauja augu aizsardzības līdzekļa paralēlajam importam, diviem līdzekļiem nomainīta reģistrācijas klase.

2011. gadā no augu aizsardzības līdzekļu reģistra anulēti septiņi ķīmiskie augu aizsardzības līdzekļi. Anulēti sekojoši 2. reģistrācijas klases augu aizsardzības līdzekļi:

Folpans 80 d.g., kuru atļauts izplatīt līdz 2012. gada 30. septembrim un izlietot līdz 2013. gada 30. martam;

Horuss 75 d.g., kuru atļauts izplatīt līdz 2012. gada 30. aprīlim un izlietot līdz 2013. gada 30. oktobrim;

Lontrels 300 š.k., kuru atļauts izplatīt līdz 2012. gada 20. decembrim un izlietot līdz 2013. gada 20. jūnijam;

Sfēra 267,5 e.k., kuru atļauts izplatīt līdz 2012. gada 30. novembrim un izlietot līdz 2013. gada 30. maijam;

Zenkor 70 d.g., kuru atļauts izplatīt līdz 2012. gada 30. septembrim un izlietot līdz 2013. gada 30. martam).

Anulēti arī 2/3 reģistrācijas klases augu aizsardzības līdzekļi:

Previkurs 607 š.k., kuru atļauts izplatīt līdz 2012. gada 30. septembrim un izlietot līdz 2013. gada 30. martam;

Tatū 550. s.k., kuru atļauts izplatīt līdz 2012. gada 30. septembrim un izlietot līdz 2013. gada 30. martam.

Mainīti tirdzniecības nosaukumi

Šogad nomainīti vairāku augu aizsardzības līdzekļu tirdzniecības nosaukumi.

Līdzšinējais nosaukums	Reģistrācijas nr.	Jaunais nosaukums
Glifogans 480 š.k.	114	Glifogans 360 š.k.
Maisters OD 61 s.k.	326	Maister OD
Baitāns Universāls 094 š.k.	220	Baytan Universal
Cerons 480 š.k.	122	Cerone
Glorija 450 s.k.	213	Gloria
Basta 150 š.k.	200	Basta
Akrobāts Plus d.g.	156	Acrobat Plus
Opera N s.e.	281	Opera N
Rovrals Akva s.k.	332	Rovral Aqua Flo

Jaunumi

Augu aizsardzības līdzekļu reģistrā iekļauti jauni augu aizsardzības līdzekļi:

✓ kodne *Celest Trio 060 FS*,
 ✓ limacīds *Musurool*,
 ✓ fungicīdi *Barclay Bolt XL*, *Bell Super OD*, *Eflor*, *Maredo 125 SC*, *Opus EC*, *Orvego*, *Viverda OD*, *Zantara*,
 ✓ insekticīdi *Alverde*, *Ciperkils 500 e.k.*, *Kaiso 50 EG*,

✓ herbicīdi *Axial One 50 EC*, *Chwastox 750 SL*, *Fox 480 SC*, *Nuflon*, *Roundup Garden*, *Roundup Quick*, *Targa Super*.

Augu aizsardzības līdzeklis *Decis Mega* (reģistrācijas numurs 0310) reģistrēts 3. reģistrācijas klasē.

Uzmanību! Turpmāk augu aizsardzības līdzekli *Basta* (reģistrācijas numurs

0200) drīkst izplatīt un lietot tikai kā 2. reģistrācijas klases augu aizsardzības līdzekli.

Atgādinām, ka augu aizsardzības līdzekļi ir jālieto pareizi, saskaņā ar marķējumā norādītajām lietošanas prasībām. Tieši tāpēc katra augu aizsardzības līdzekļa marķējumā ir atgādinājums — lai nepakļautu riskam cilvēkus un vidi, izlasīt un izpildīt lietošanas instrukciju.

Ja jums nepieciešama palīdzība jautājumos par augu aizsardzības līdzekļu lietošanu vai citos ar augu aizsardzību saistītos jautājumos, zvaniet Valsts augu aizsardzības dienesta Latgales reģionālās nodaļas vecākajai inspektorei Zentai Dūdai pa tālruniem 653-07405, 26678015 vai griezieties personīgi Preiļos, Daugavpils ielā 59, 2. stāvā (Pārtikas un veterinārā dienesta telpas).

Atzīmēja LAD izveidošanas gadadienu un pasniedza apbalvojumus

13. aprīlī Ogres kultūras namā pulcējās Lauku atbalsta dienesta (LAD) reģionālo lauksaimniecības pārvalžu darbinieki, lai nosvinētu iestādes 13. dzimšanas dienu. Uz svinībām devās arī Latgales pārstāvji.

Kā «Novadniekam» pastāstīja LAD Dienvidlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes vadītājs Uldis Koņečņijs, divas pārvaldes darbinieces bijušas to skaitā, kam pasniegti dienesta vadības atzinības raksti. Ar LAD atzinības rakstu apbalvota Eiropas Savienības Tiesu maksājumu daļas vadītāja vietniece **Aina Vilņa**. Viņa pārvaldē strādā kopš 2003. gada 1. janvāra, kad tika izveidota ES Tiesu maksājumu daļa. Apbalvojumu saņēma arī pārvaldes Lauksaimniecības un

lauku attīstības daļas vecākā referente **Dagnija Iesalniece**. Viņa iestādē strādā kopš 2000. gada aprīļa, kad LAD tika izveidots.

Pārvaldes vadītājs pastāstīja, ka Ogrē bijuši pārstāvēti visi reģioni, LAD centrālais aparāts direktores Annas Vitolas-Helvigas vadībā, kā arī mājiņnieki — Ogres novada vadība. A.Vitola-Helviga, uzrunājot kolēģus, analizēja paveikto. Pēdējā gada laikā ar Lauku atbalsta dienesta palīdzību Latvijas laukos investēti aptuveni 370 miljoni latu. Šogad līdzās projektu īstenošanai un citiem uzdevumiem dienests pievērsis uzmanību elektroniskās pieteikšanās sistēmas uzlabošanai, vienas pieturas aģentūras pakalpojumu ieviešanai. Tas nozīmē, ka klientiem saskarsme ar LAD būs vienkāršāka, tiks ietaupīts laiks un resursi.

Jaunie lauksaimnieki saredz problēmas un gatavi tās risināt

Zemkopības ministre Laimdota Straujuma ar biedrības «Jauno zemnieku klubs» (JZK) pārstāvjiem pārrunāja biežāk sastopamās problēmas lauksaimniecībā. Jaunieši sniedza savus ierosinājumus.

JZK dalībnieki rosināja, lai izstrādājamajā zemes kredītēšanas programmā jaunajiem lauksaimniekiem būtu priekšroka zemes iegādē un tiktu palielinātas kredītu garantijas zemes iegādes aizdevumiem jaunajiem lauksaimniekiem. Ministre atgādināja, ka jau pašreiz aizdevumiem zemes

iegādei maksimālais garantijas apmērs jaunajiem lauksaimniekiem noteikts 50% apmērā. Martā panākta vienošanās, ka pēc 80% finansējuma apguves zemes iegādei priekšroka tiks dota jaunajiem lauksaimniekiem un būs ietverta prasība par lauksaimniecisko izglītību.

JZK aicināja Zemkopības ministriju atrast finansējumu programmai «Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem». Šis pasākums aktīvi tika uzsākts 2009. gadā, krīzes dēļ to pārtrauca. Tomēr, pārdalot līdzekļus, 2011. gada beigās tika izsludināta vēl viena pieteikšanās Ziemeļaustrumu, Austrumlatga-

les un Dienvidlatgales lauksaimniecības pārvaldēs. Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem ir paredzēts arī nākamajā, 2014. — 2020. gada plānošanas periodā.

Jaunos lauksaimniekus uztrauc arī nekoptā lauksaimniecības zeme. Viņi ierosināja piemērot paugstināto — līdz 5% — nekustamā īpašuma nodokļa likmi nepazinīgajiem īpašniekiem. Ministre piekrita jauniešiem, ka pašreizējā nodokļa papildlikme 1,5% no kadastrālās vērtības nav devusi pietiekami lielu stimulu, lai īpašniekus mudinātu izmantot zemi ražošanai. Priekšlikums jau iesniegts Finanšu ministrijā.

Kadastrālās vērtības zemei 2013. gadā varētu samazināties

Kadastrālās vērtības zemei 2013. gadā varētu samazināties par 0,4%, ekām — par 2,1%, būtisks kadastrālās vērtības kritums — par 15% — gaidāms rūpnieciskajā ražošanā izmantotajai zemei. Savukārt palielinājums — par 10% — lauksaimniecībā izmantojamajai zemei, liecina kadastrālo vērtību bāzes projekts 2013. gadam.

Kā atzīst Valsts zemes dienesta (VZD) nekustamā īpašuma vērtēšanas departamenta direktors Gatis Kalniņš, izmaiņas būs gandrīz visās pašvaldību lauku teritorijās: «Izmaiņas ir veiktas, jo kadastrālo vērtību un darījumu cenu analīze uzrāda, ka lauksaimniecībā izmantojamo zemju kadastrālās vērtības ir vidēji 25%

līdz 30% zemākas nekā nekustamā īpašuma tirgus darījumu cenas. Tāpēc bāzes vērtības lauksaimniecībā izmantojamajai zemei ir paaugstinātas vidēji par 10%.» Arī darījumu skaits liecina, ka visvairāk darījumu tiek veikts ar zemi, turklāt 71% no darījumiem ar zemi tiek veikts tieši ar lauksaimniecības un meža zemi, piebilst Kalniņš.

Savukārt būtiskākās izmaiņas, salīdzinot ar 2012. gadu, veiktas ražošanas objektu vērtību bāzē, jo izstrādāts jauns vērtību zonējums. Pašreiz spēkā esošais vērtību zonējums tiks izstrādāts 2007. gadā un 2008. gada sākumā, kad lejupeļi ekonomikā vēl nebija sākusies un vērtību zonas bija veidotas plašas. Salīdzinājumā ar 2007. gadu pieprasījums pēc ražošanas objektiem ir krasi

samazinājies — daudzas esošas ražotnes stāv nenoslogotas, pieprasījuma pēc jaunām neapbūvētām zemes platībām nav, sacīja Kalniņš.

Lai arī cenu izmaiņu tendence valstī uzrāda stabilizēšanos, cenu izmaiņas valsts teritorijā un pa īpašuma segmentiem ir atšķirīgas. Cenu pieaugums novērojams reģistrētajos darījumos ar lauksaimniecībā izmantojamām zemēm, kur 2011. gadā vidējā cena par hektāru valstī, salīdzinot ar 2010. gadu, pieaugusi par 15% līdz 25%, vērtē Kalniņš.

Ministru kabineta noteikumu projekts «Noteikumi par kadastrālo vērtību bāzi 2013. gadam» 12. aprīlī izsludināts valsts sekretāru sanāksmē.

Pēc LOSP materiāliem

Lauksaimnieki padomu var lūgt interneta portālā

Aktīviem lauksaimniekiem tiek piedāvāta iespēja uzdot jautājumus lauksaimniecības nozares ekspertiem un saņemt skaidrojumu jaunā portālā www.farming.lv.

Kā informē SIA «Farming.lv» pārstāve Liene Stuce, ikvienam ir iespēja ar portāla starpniecību uzdot jautājumus kompetentiem un pieredzes bagātiem ekspertiem lauksaimniecības nozarē. Konsultanti sniedz atbildes Eiropas Savienības un nacionālo subsīdiju jautājumos, dārkopībā, lopkopībā, būvniecībā, meža apsaimniekošanā, juridiskajos un citos jautājumos. Tāpat ar portāla starpniecību iespējams uzdot jautājumus Lauku atbalsta dienesta pārstāvjiem. To iespējams darīt portāla sadaļā *Forums/Jautā ekspertam*.

Portāls *Farming.lv* ir radīts, lai tuvinātu Latvijā strādājošos lauksaimniekus un viņu sadarbības partnerus. Tā ir vide, kurā attālināti uzturēt komunikāciju ar nozares pārstāvjiem un zemniekiem savā starpā.

Uzsākts skolēnu pilsoniskas un patriotisma audzināšanas pasākumu cikls «Mana Latvija»

Valsts izglītības satura centrs (VISC) sadarbībā ar izglītības iestādēm 2012. — 2013. gadā īsteno skolēnu pilsoniskas un patriotisma audzināšanas pasākumu ciklu «Mana Latvija». Tas veltīts Latvijas Republikas 95. dzimšanas dienai, kas tiks atzīmēta nākamgad. Tādējādi tiks nodrošinātas iespējas ikvienam bērnam un jauniešiem atbilstoši viņa spējām, interesēm un talantam iesaistīties projektā — piedalīties mūzikas, dejas, teātra, vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas, vides un tehniskās jaunrades konkursos; pētīt savas ģimenes un dzimtas likteņgaitas, savas skolas un novada/pilsētas vēsturi, ievērojamu cilvēku dzīvesstāstus. Pasākumu cikla ietvaros tiek piedāvāta dalība arī citās aktivitātēs: Likteņdārza izveidē, skolas un Latvijas vides sakopšanā, virtuālās enciklopēdijas «Latvijas ļaudis» www.gramata21.lv papildināšanā un citās, «Novadniekam» pastāstīja Preiļu bērnu un jauniešu centra direktore Aija CAUNE, pasākumu cikla «Mana Latvija» koordinatore Preiļu novadā.

Šī gada martā VISC novadu koordinatori prezentēja plānotās pasākumu cikla «Mana Latvija» aktivitātes. Tās tiks īstenotas saskaņā ar VISC rīkoto interešu izglītības un audzināšanas darba valsts nozīmes pasākumu plānu 2012. un 2013. gadam, konkursu, skašu nolikumiem, sadarbības partneru izstrādātajiem nolikumiem. Pasākumu nolikumus izglītības iestādes saņems 2012. gada rudenī (dažus jau maijā). Projekta darbinieki — vispārējās, profesionālās, speciālās, pirmsskolas un interešu izglītības iestādes.

Savlaicīgi un mērķtiecīgi uzsākot gatavošanos LR proklamēšanas 95. gadadienai, kā arī tādām nozīmīgiem pasākumiem valsts dzīvē kā Rīga — Eiropas kultūras galvaspilsēta (2014. gadā) un Latvija — Eiropas Savienības prezidējošā valsts (2015. gada pirmais pusgads), tiks sekmēta ne tikai skolēnu valstiskās, bet arī eiropēiskās identitātes veidošanās.

Plānotās projekta «Mana Latvija» aktivitātes

Sagaidot valsts jubileju, notiks paaudzū kopības stiprināšanai veltīts projekts «Dzimtas saknes, mantojums un dārgumi» skolēnu folkloras kopām un citiem interesentiem. Šajā projektā paredzēts stāstnieku konkurss «Teci, teci, valodiņa», iekļaujot dzimtas stāstus, no paaudzes paaudzē mantotas pasakas, stāstus, izteicienus un jokus, kas māca dzīvot nepamācot. Tāpat konkursā iekļauti stāsti par dzimtai nozīmīgiem priekšmetiem — «Lieta ar stāstu». Savukārt tradicionālās dziedāšanas konkurss «Dziesmu dziedā, kāda bija» paredz dzimtā dziedāto un no paaudzes paaudzē apgūto dziesmu izdie-

dāšanu, īpašu uzmanību pievēršot gadsimtu ieražu un ģimenes godu dziesmām. Tradicionālās muzicēšanas konkursā «Klāberjakte» uzmanība būs pievērsta mantotiem un rekonstruētiem senajiem akustiskās mūzikas instrumentiem, to spēlei un saspēlei dažādos sastāvos.

2013. gadā tiks atzīmēta bērnu un jauniešu folkloras kustības 30. gadskārta, tāpēc paredzēts bērnu un jauniešu folkloras kopu nacionālais sarīkojums — festivāls «Pulkā eimu, pulkā teku». Tas notiks 2013. gada maijā.

Lai pilnveidotu izglītības iestāžu muzejus un novadpētniecības darbu, tiks realizēts projekts «Kas interesants skolas muzejā?».

Projekta vides interešu izglītībā «Par zaļu pat vēl zaļāks» aktivitātēs iekļautas trīs darbību jomas: izziņu — veidoju — sargāju. Uz pirmo attiecas jauno vides pētnieku forums, uz otro — vides spēju konkurss «Iepazīsti vidi!» ar tēmu «Latvijas dabas aizsargājamās teritorijas». Kā trešais tiek plānots inovāciju konkurss «Zaļie rullē», kura ideja ir izgudrot dažādu izstrādājumu, kas saudzē vidi un neatstāj ietekmi uz to.

Konkursā «Nometnes dalībnieka stāsts» aicinātas piedalīties skolēnu komandas, kuras līdz 2013. gada 1. aprīlim pētīs Latvijas bērnu un jauniešu nometņu (skautu, gaidu, jaunsargu, pionieru un citu) vēsturi, pierakstīs nometņu dalībnieku atmiņas, vāks fotogrāfijas un citas piemiņas lietas.

Starptautiskās nometnes jauniešiem «Esi Latvijā!» mērķis ir dot iespēju jauniešiem prezentēt sevi kā savas valsts locekli pilsoni un patriotu, daloties pieredzē ar citu valstu jauniešiem.

Skolēnu līdzdalība Latvijas Likteņdārza

veidošanā sadarbībā ar biedrību «Kokneses.fonds» notiks sociālā projekta «Dāvini savai Latvijai!» ietvaros. Katra izglītības iestāde aicināta sagatavot koka plāksnīti ar vēlējumu Latvijai dzimšanas dienā. Tās tiks izvietotas īpašā sienā Likteņdārzā.

Jubilejas gadam veltītajos pasākumos paredzēts konkurss un darbu izstāde tehniskajā jaunradē «Atrodi savu skolu!». Katra Latvijas izglītības iestāde aicināta izgatavot savas skolas maketu no papīra. Pasākuma noslēgumā 2013. gada novembrī visi iesūtītie materiāli tiks apvienoti vienā izstādē, kurā tās apmeklētājiem būs iespēja atrast savu skolu. Katram maketam tiks noteikts konkrēts laukums un mērogs, kādā makets izgatavojams.

Latvijas Republikas proklamēšanas 95. gadadienai veltītie pirmsskolas vecuma bērnu sadziedāšanās svētki «Latvija katrā dziesmiņā...» iecerēti kā svētki bērniem pirmsskolas izglītības iestādēs un novados, noslēguma koncertā reģionā.

Tradicionāli Cēsis 2013. gada maijā notiks 9. Latvijas zēnu koru salidojums, kas nozīmīgs ar savu vienreizību, kad kopā dziedā vienotās gandrīz 2000 zēnu skanīgo balsu.

Latviešu tautas dziesmu dziedāšanas sacensībām «Lakstīgala» šogad apritēja 10. gadskārta. Tas ir skaists pasākums, kas turpina latvisko tradīciju un mudina apzināt tautasdziesmas vērtību. Sacensības vispirms notiks novados, bet noslēguma sarīkojumā sadziedās un sadancos visu novadu labākie dziedātāji un dziedātāji.

Izglītības iestāžu pūtēju orķestru defilē programma tradicionāli ir neatņemama 4. maija — Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienas — svētku programmas sastāvdaļa.

Tautas deju un mūsdienu deju kolektīvu radošā konkursa «Mana deju Latvija» mērķis ir veicināt horeogrāfu jaunrades darbu tautas dejas un mūsdienu dejas žanrā, izmantojot latviešu mūziku un latviešu horeogrāfiskās leksikas pamatus, kā arī ievērojot kostīmu savdabību.

Latviešu un lietuviešu tautas deju festivāls «Es dziedāju, gavilēju, uz robežas stāvēdama» rosinās organizēt sadraudzības sarīkojumus, jo savas proklamēšanas 95. gadadienu nākamgad svin gan Latvija, gan Lietuva.

Jubilejas gada ietvaros notiks arī ska-

tuves runas un literāro uzvedumu konkurss «Levelc dziļā elpā savu Latviju!»

Vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas projekts «Trejdeviņas saules lec» iecerēts trijos posmos. Pirmajā posmā (2013. gadā) notiks vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas konkurss «Kur saulīte rotājās». Konkursa dalībnieki aicināti pētīt saules zīmes, simbolu, jēdzienu latviešu tautas etnogrāfijā un kultūrā, iegūtās atziņas realizējot vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas darbos. Otrajā posmā (2014. gadā, kad Rīga būs Eiropas kultūras galvaspilsēta) risināsies vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas konkurss «Trejdeviņas saules lec», kura dalībnieki aicināti pētīt saules zīmi, simbolu, jēdzienu ES dalībvalstu tautu etnogrāfijā, iegūtās atziņas realizējot vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas darbos. Pašlaik Eiropas Savienībā ir 27 dalībvalstis. Saule visiem vienai, bet katras tautas tradīcijās un pasaules uztverē tā atspoguļota atšķirīgi. Trešajā posmā (2015. gadā) konkursa laureātu darbi tiks izmantoti informatīvo un prezentācijas materiālu veidošanai Latvijas ES prezidentūras laikā un XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku norisēs.

Pasākums profesionālās izglītības iestāžu audzēkņiem «Es Tavu vārdu piesaucu, Latvija!» noritēs vēsturiskajos novados, atklājot audzēkņu talantus mākslinieciskajā pašdarbībā un demonstrējot profesionālās prasmes.

Tiek plānoti pasākumi arī speciālo skolu audzēkņiem.

Katra izglītības iestāde var veidot un organizēt arī savus pasākumus: izstādes, koncertus, konkursus, akcijas, talkas, tādējādi nodrošinot ikviena bērna un jaunieša līdzdalību svētku sagatavošanā un norisē, un stiprinot viņos nacionālo identitāti un vēsturisko atmiņu. Skolas tiek aicinātas smelties kopīgajā, pilnveidot savas tradīcijas un iepriekšējos gados gūto pieredzi, kā arī radoši un inovatīvi risināt skolēnu patriotisma audzināšanas darba uzdevumus.

Pasākumu cikls «Mana Latvija» tiks īstenots 2012./2013. mācību gadā un noslēgsies 2013. gada septembrī — novembrī. Projekts ir atvērts, un ikviena skola tajā var radoši iesaistīties, papildinot un bagātinot ar savām valsts svētku svinēšanas tradīcijām un pieredzi, kā arī jaunām iecerēm.

Novada vidusskolēni piedalās biznesa ideju konkursā

Jēkabpilī norisinājās biznesa ideju konkursa vidusskolēniem «Izaugsmes forums» pusfināls, kurā pavisam piedalījās 19 komandas no tuvējiem novadiem, tajā skaitā arī sešas komandas no Līvānu novada. Pašvaldību pārstāvēja komandas «Astoņkāji» un «Celmļauži» no Rudzātu vidusskolas, «Ergļi» no Līvānu novada vakara (maiņu) vidusskolas, «Onix» no Līvānu 2. vidusskolas, «Asie Čili Eži» un «Remi» no Līvānu 1. vidusskolas.

Konkurss tika organizēts pirmo reizi, līdz ar to jauniešiem tā bija iespēja gūt jaunu pieredzi un pārbaudīt savas prasmes un zināšanas uzņēmējdarbības un biznesa ideju prezentācijā.

Sivā konkurencē ceturto vietu un veicināšanas balvu saņēma Līvānu 1. vidusskolas komanda «Asie Čili Eži», kurā darbojās Kristers Drukaļskis, Kārlis Kivlenieks un Viktors Židkovs, kas aizstāvēja savu ideju par skaņas slāpējošu sienu ražošanu.

Tāpat žūrijas atzinību un vēlējumu turpināt attīstīt un īstenot savu biznesa ideju par ar elektromotoru aprīkotu velosipēdu ražošanu saņēma Rudzātu vidusskolas komanda «Celmļauži», kuras sastāvā bija Anda Batarāga, Raivo Pastors, Kristaps Vēvers un Dāvis Pastars.

Visi pusfināla dalībnieki saņēma iespēju piedalīties divās bezmaksas ekskursijās — uz Jēkabpils novada ūdenskrātuvēm un Latgales mākslas un amatniecības centru, kas paredzētas 27. aprīlī.

2012. gads ir pirmais «Izaugsmes foruma» gads, kuru atbalstījusi Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera, Europe Direct informācijas centri, Rīgas Stradiņa universitāte, «Tallink Latvija», septiņu pilsētu pašvaldības un skolas.

Dalība «Izaugsmes forumā» neformālā veidā attīsta jauniešu radošo potenciālu un uzņēmējspējas. Savas biznesa idejas formulēšanas process veido intelektuālu un vispusīgi attīstītu personību katrā jauniešā, radot uz izaugsmi virzītu un pasaulē konkurētspējīgu Latvijas jaunatni.

● Līvānu 1. vidusskolas komanda «Asie Čili Eži».

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Pie rušoniešiem atlidojis maldu viesis — rozā pelikāns

Sākums 1. lappusē.

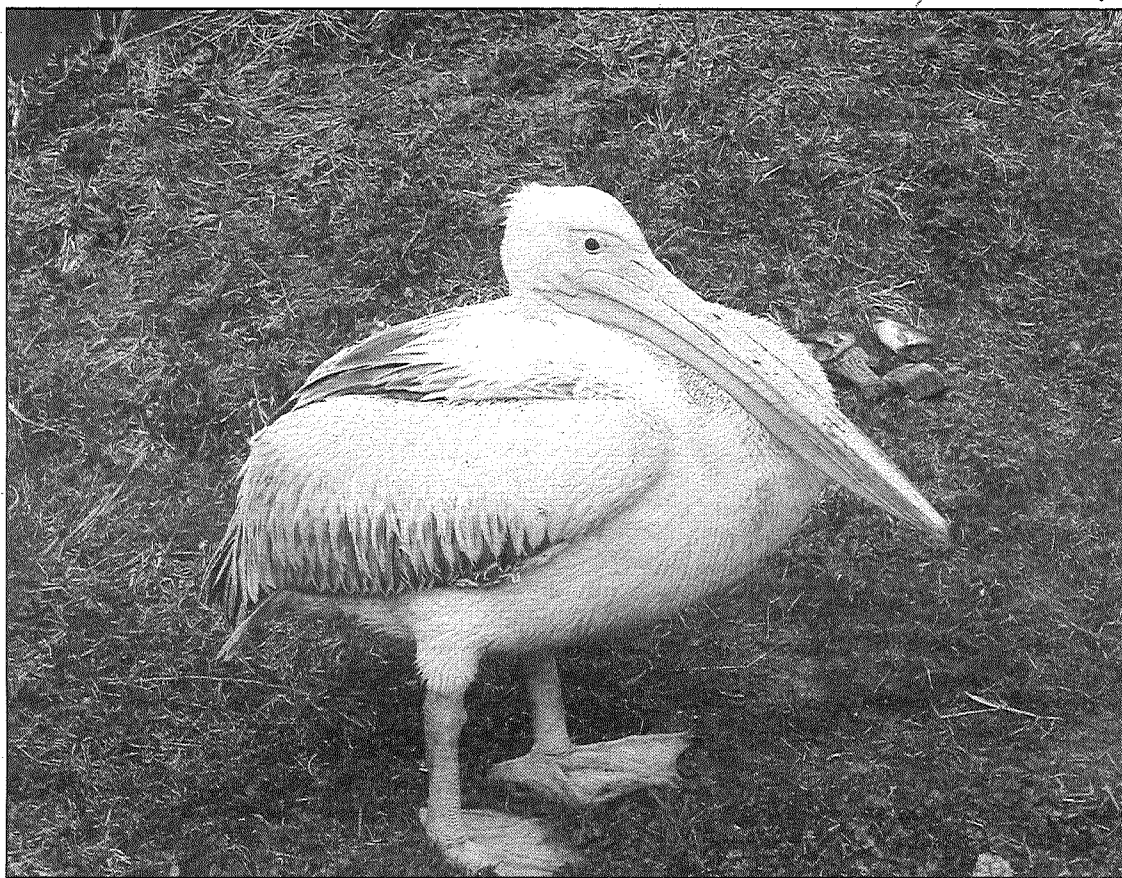
Putnu vistuvākās mītnes ir Melnās jūras ziemeļu piekraste un Dienvidrumānija. Pie mums viņš varētu būt atceļojis savas pavasara migrācijas laikā.

Tas ir īsts rozā pelikāns, tāds kā Rīgas zooloģiskajā dārzā (no zoodārza izmucis nav, jo nav nekādu gredzenu). Pēc pētnieka I.Krama domām, šis varētu būt jaunais pelikāns, kuram, kā jau visiem jauniešiem, tūkstoš kilometru nolidot nav nekā briesmīgs. Šodien viņš ir šeit, rit jau varētu būt kaut kur Īrijā. Viņa ierašanās kaut kādā veidā varētu būt saistīta ar to, ka Rušonu ezera salā mīt kormorāni (jūras kraukļi), un tie pelikānam ir tuvi radnieki.

Pētnieks secina, ka putns acimredzot varētu būt nedaudz atsities pret elektrības vadiem, jo sākumā esot atteicies no ēdiena, bet vēlāk atvēmis karūsiņas. Tas neesot nekā neparasts, un liecina vien par to, ka pagaidām nav izsalcis. Visticamāk, drīz pelikāns posīšoties ceļam. Tas gan būšot iespējams skats, jo izpleto pelikāna spārnu platums lidzuma laikā ir no 2,5 — 2,95 metriem. Kā joko pētnieks — titars ar albatrosa spārniem.

Manīti Latvijā ne pirmo reizi

Dažas dienas pirms Rušonā reģistrētā gadījuma sārtais peli-

● Te tev, brālīt, nav nekāda Āfrika, bet gan Baltija! Un vienīgā kompānija, ko saimnieki var piedāvāt eksotiskajam dienvidniekam, ir zosis un vistas.

kāns novērots arī Cēsaines novadā kādā piemājas dīķī, informē aģentūra LETA. Tas esot piektais novērojums Latvijā, vēl agrāk manīts 2009. gadā Sēmes pagastā un Ventspilī, bet iepriekš — tikai 1930. gada vasarā. Vienu reizi,

1896. gadā, Latvijā novērots cirtainais pelikāns, kas starp visiem saviem radiem ir augumā lielākais. Pelikāna ķermeņa garums var sasniegt pat 190 cm, bet spārnu izpletums lielāks par trim metriem.

Latvijas Putnu fonda vadītājs Kaspars Funts teic, ka sārtais pelikāns Latvijā ir ļoti reti sastopama suga — maldu viesis. Maldu viesi ir putni, kas krasi novirzījušies no migrāciju ceļiem, ļoti reti parādās ārpus sava areāla.

L. Kirillova

Ko vēsta enciklopēdija

✓ Pelikānu raksturīgākā pazīme ir garš knābis un kailas ādas rīkles maiss zem knābja. Putni mājā visos kontinentos, izņemot Antarktīdu. Abi dzimumi ir vienādi lieli, apspalvojums arī vienāds. Veido monogāmus pārus uz vienu sezonu. Ligzda parasti atrodas uz zemes, vienīgi pelēkie pelikāni ligzdo kokos. Mātītes uzbūvē ligzdu divās līdz trīs dienās, un tēviņš tai palīdz. Pie pirmās izdevības pelikāni ligzdas materiālu labprāt zog no savu kaimiņu ligzdām. Parasti mīt kolonijās, kur var būt pat vairāki simti pāru.

✓ Labi peldētāji, ko nodrošina īsās, spēcīgās, pleznotās kājas. To aste ir īsa un taisnstūrveida. Pelikāniem ir īpašas spārnu muskuļšķiedras, kas atrodas dziļi krūšu muskuļos. Tās spēj nodrošināt ilgstošu horizontālo spārnu stāvokli, putnam planējot.

✓ Pamatā pārtiek no zivīm, bet barojas arī ar abiniekiem, vēžveidīgajiem un retos gadījumos ar putniem. Zivis tie ķer, izmantojot rīkles maisu. Pirms zivju norīšanas pelikānam no maisa jānotecina ūdens. Tas aizņem apmēram minūti. Šajā laikā citi jūras putni pelikānam no rīkles izzog zivis. Arī pelikāns pie izdevības zog citiem jūras putniem to zivis.

Vērosim mazo ērgli, melno kliju, medni un citus

● Akciju sabiedrība "Latvijas valsts meži" aicina iedzīvotājus ziņot par valsts mežos atrastajām lielajām ligzdām un medņu riestiem

Kā uzsver akciju sabiedrības "Latvijas valsts meži" vides eksperts Uģis Bergmanis, lai nodrošinātu mežos ligzdojošo īpaši aizsargājamo putnu sugu labvēlīgu aizsardzības statusu, akciju sabiedrība "Latvijas valsts meži" aicina ziņot par valsts mežos atrastajām lielajām ligzdām. Lielas ligzdas mežos būvē un apdzīvo vairākas aizsargājamas putnu sugas – melnais stārķis, mazais ērglis, vidējais ērglis, klinšu ērglis, jūras ērglis, zivju ērglis, čūskērglis, melnā klijā un ķīķis (lapseņu klijāns), kā arī peļu klijāns un vistu vanags. Atradņu plānveidīgai aizsardzībai ir izveidota ligzdu datu bāze, kurā tiek reģistrētas atrasto ligzdu koordinātes un raksturojošās pazīmes. Ligzdas apseko vides ekspertu un nosaka to piederību konkrētai putna sugai. Pārbaudot mežizstrādes plānošanas laikā atrastās lielās ligzdas, Dienvidlatgales mežsaimniecībā pēdējos mēnešos konstatētas līdz šim nezināmas melnā stārķa, jūras ērgļa un mazā ērgļa ligzdas. Aizsargājamo putnu sugu dzīvotņu aizsardzībai ap to ligzdām tiek veidoti mikrolietumi, kuros ir aizliegta mežsaimnieciskā darbība un meža infrastruktūras objektu būvniecība. Lai novērtētu mežsaimniecības ietekmi uz

● Iezīmēts mazais ērglis.

mežos ligzdojošajām putnu sugām, "Latvijas valsts meži" sadarbībā ar sociālajiem partneriem veic šo sugu monitoringu. Papildus jau uzsāktajam melno stārķu monitoringam ar 2012. gadu tiks uzsākts mazā ērgļu, klinšu, jūras, zivju ērgļu un medņu monitoringi.

Aicinām ziņot arī par konstatētajiem medņu riestiem, kuri parasti atrodas purvainos priežu mežos purvu tuvumā. Par riesta klātbūtni liecina raksturīgie prie-

žu skujām pilnie ekskrementi zem resnām zarainām priedēm, kā arī novērotie medņu gaiļi marta beigās, aprīli un maijā.

Aprīļa sākumā no ziemošanas vietām Āfrikā ieradās mazie ērgļi. Tos parasti var novērot sēžam plāvās atsevišķi augošos ozolos vai citos kokos, kā arī uz siena ruļļiem. Mazie ērgļi ir vidēja lieluma plēsīgie putni, lielāki par peļu klijānu, apspalvojums vienmērīgi brūns. Mazā ērgļa pamatbarība ir peļveidīgie grauzēji,

● Mazā ērgļa ligzda.

vardes un kurmji. Uzsākot zemes sagatavošanu sējai, mazie ērgļi ķer peles tikko apartos laukos, tos bieži var novērot staigājam pa zemi aiz traktoriem. Iegaumējiet, ka mazie ērgļi var būt iezīmēti ar krāsainām un numurētām spārnu zīmēm. Pēc zīmju numuriem ir iespējams noteikt putna izcelsmi un iespējamos ligzdošanas rajonus, sniedzot vērtīgu informāciju par šo putnu ligzdošanas bioloģiju.

Akciju sabiedrība "Latvijas

valsts meži" būs pateicīga par detalizētu informāciju un novērojumiem, norādot pēc iespējas precīzāku ligzdu atrašanās vietu, pievienojot fotoattēlus vai zem ligzdām atrastās spalvas. Informāciju lūdzam sūtīt uz adresi: Dienvidlatgales mežsaimniecība, Fabrikas ielā 2, Līvānos, Līvānu novadā, LV- 5316 vai uz elektroniskajam adresēm s.lickrastina@lvm.lv; u.bergmanis@lvm.lv vai zvanīt uz mobilajiem tālruniem 26174601; 29485851.

BALVI

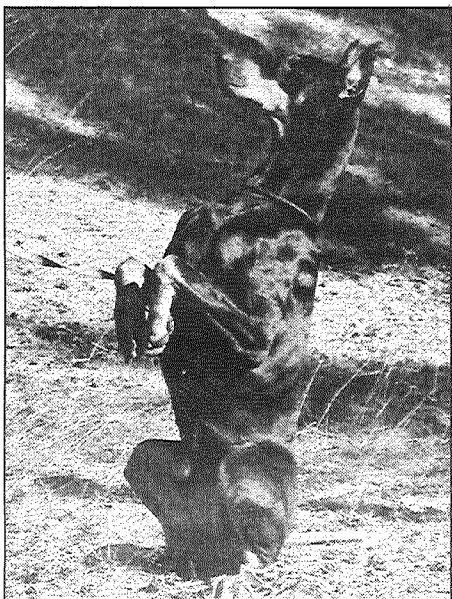
Suni nevar nolikt plauktā

Arita Auziņa ar dresūru nodarbojas jau gandrīz 20 gadus, bet par suņu apmācības instruktori Alūksnes biedrībā «Remis» kļuva 2002. gadā. «Tas nav mans pamatdarbs vai profesija, — tas ir hobijs,» atgādina trenere. Apmācīt četrkājainos cilvēka draugus Aritai iepatikās, kad pirms daudziem gadiem viņa pirmo reizi kopā ar savu suni apmeklēja suņu skolu.

Dobermanu fane

Pirmais Aritas suns bija vidēja auguma jauktenīte. «Tolaik skolā negājām, tīkām galā pašu spēkiem, par tādū suņu skolu pat dzirdējuši nebiju» atceras Arita. Nākamais četrkājainais draugs, ko viņa iegādājās, bija dobermanis. «Kopš tā brīža esmu dobermaniste līdz pat kaulam. Manuprāt, nav labākas šķirnes par dobermaniem. Pašreiz jau esmu trešā, no Igaunijas audzētavas nākušā dobermanu Yacheero's Renzo Rendor īpašniece. Viņš ir ļoti paklausīgs, uzticīgs un miļš,» stāsta suņu trenere.

Uz jautājumu, — vai dresūrai pakļaujas jebkurš četrkājainais draugs, speciāliste atbild šādi: «Apmācīt var jebkuru suni, vienīgi — jo viņš vecāks, jo vairāk darba jāiegulda. Suņi ir kā cilvēkbērni — dažs ir apķērigāks, citam tā mācība padodas grūtāk, bet iemācīties var visi. Vajag tikai, lai saimnieks tiešām vēlas sasniegt nosprausto mērķi.» Trenere neslēpj, ka to, vai suns viegli apmācāms, vai nē, speciālists var noteikt, skatoties, kā kucēns darbojas, vēl mazs būdams. Milzīga

● Aritas četrkājainais draugs Renzo prot visu, kas nepieciešams labi apmācītam sunim.

nozīme ir arī tam, vai abi kucēna vecāki bijuši apmācīti, vai viņiem ir normāla psihe un laba veselība, vai kāds no vecākiem nav bijis agresīvs vai bailīgs. «Tas viss var ietekmēt turpmāko kucēna dzīvi — apmācību un veselību,» apgalvo Arita.

Viss atkarīgs no saimnieka

Arita stāsta, ka apmācībā izmanto uzslavas, kārumus, mantiņas un rotaļas. Suni nekādā gadījumā nedrīkst sist. Taču milzīga loma ir suņa saimniekam, jo ap-

mācāmā sekmes vismaz 80 procentu apmērā atkarīgas no tā, ko un kā, un cik bieži saimnieks dara ar savu mīluli. Ja saimnieks ir apātisks, nedzird vai negrib dzirdēt to, ko saka instruktors, izturas pret savu suni un apmācības procesu vienaldzīgi, bez ieinteresētības, tad nekas labs nesanāks, lai kā instruktors necenstos. «Manā praksē bijuši šādi vienaldzīgie eksemplāri, kuri ar tekstu «mans suns ir stulbs un neko nedara/nedaris» pamet mācības un neturpina nodarboties. Tas pierāda šā cilvēka slinkumu, nevēlēšanos strādāt ar savu suni, piedalīties procesā, kas ieinteresētām saimniekam un viņa četrkājainajam draugam nes tikai pozitīvas emocijas un prieku par kopā būšanu. Es tādiem cilvēkiem aizliegto iegādāties suni. Suns ir dzīva radība, ko nevar ielikt skapiša plauktā līdz laikam, kad saimniekam sagribēsies ar viņu kādam palīdēt. Bez darba nekas nenotiek,» uzskata Arita.

Jāsāk pirmajā dienā

Vispārējās apmācības kurss ilgst trīs mēnešus, jo nodarbības notiek divreiz nedēļā. Taču tas ir visai nosacīti, jo ir suņi, kuri ātrāk gatavi eksāmena kārtšanai, bet ir arī tādi, kuriem jāmacās daudz ilgāk. «Kucēnu vajadzētu sākt vest uz skoliņu, kad tas ir četrus mēnešus vecs. Respektīvi tad, kad ir pagājis noteiktais laiks pēc trakumsērgas potes triju mēnešu vecumā,» stāsta trenere. Tomēr miluļa apmācība jāsauc jau ar pirmo dienu, kad kucēns ienāk mājās. «Pirmās un galvenās komandas, kas būtu jāiemāca, ir «šurp» (vai arī «pie manis»), «nedrīkst», «vieta».

Vēl pirms kucēns ienāk mājās, topošajiem saimniekiem obligāti vajadzētu iepazīties ar visu informāciju par kucēna barošanu, audzināšanu un potēm. Tad jāsaraksta to lietu saraksts, ko jūs nevēlēšaties, lai suns dara, piemēram, guļ gultā, kāpj uz galda. Pēc tam šīs lietas visiem mājniekiem un sunim ir jāievēro,» atgādina Arita. Viņa uzsvēr, — ja suns izdara blēņas, kaut ko sastrādā, nekādā gadījumā nedrīkst viņu sist. «Sarājiet vai nokauniniet viņu. Vēl kā soda veids dažiem suņiem der pilnīga ignorēšana no saimnieka puses, it sevišķi, ja sunim ar saimnieku ir brīnišķīgs kontakts. Tad viņš tiešām sajūt, ka kaut kas nav labi, jo mīļais saimnieks vairs nerunājas un negluda,» stāsta speciāliste.

Arita atgādina, ka nekad nevajag pakļauties suņa iegribām, vienmēr jāatceras, ka ģimenē suns atrodas uz hierarhijas zemākā pakāpiena. Nereti problēmas rodas, kad ģimenē piedzimst bērns. «Bieži cilvēki izdara lielu kļūdu, kad ģimenē ienāk mazs bērniņš — suns tiek pamests novārtā. Viņam sāk pievērst arvien mazāk uzmanības, un tad jūsu mīlulis var saprast, ka vainīgs ir mazais brēkulis. Ir jācenšas ar suni kontaktēties un ņemties tāpat, ja ne vairāk, kā pirms mazuļa piedzimšanas, tad viņš nekļūs greisirdīgs, uzskata apmācības instruktore. Viņa ir pārliecināta, ka zidaiņus un mazus bērnus nekad nevajadzētu atstāt vienus kopā ar suni, jo suns tomēr ir dzīvnieks. «Un simtprocentīgi galvot mēs nevaram pat par sevi,» atgādina Arita.

«Vaduguns»

LIMBAŽI

No mūžīgās vasaras Latvijas sniegos

Tajā tālajā 1774. gadā angļu jūrasbraucējs Džemss Kuks Klusajā okeānā atklāja salu, ko nosauca par Jaunkaledoniju, jo Skotijas agrākais nosaukums bija Kaledonija. Pēc 70 gadiem sala pārgāja Francijas īpašumā, un 32 gadu garumā tā bija izsūtījuma jeb kartogas vieta cilvēkiem, kas šā vai tā sagrēkojušies Eiropā. Jaunkaledonijā nonāca arī pašā nežēlīgākajā franču 1870. gada revolūcijā sakautie Parīzes Komūnas komunisti — gan atsevišķas personas, gan veselas ģimenes, kas Eiropā tika iesēdinātas kuģos un vestas uz šo dienvidu salu. Cilvēki nonāca ārkārtīgi neveselīgā klimatā. Tie mira gan no nemītīgā mitruma, moskītu kodumu radītām infekcijām, gan briesmīgām okeāna vētrām, nemītīgām lietusgāzēm un to radītām problēmām veselībai un dzīvībai.

Pagājuši vēl 142 gadi, un Rīgas lidostā februāra snieguni no lidmašīnas mazliet apdulluši un pārsteigti izkāpj divi atbraucēji no Jaunkaledonijas.

Jau vairākus gadus Latvijas Valsts Operas koncertmeistare Ieva Šmite un slaveņais kontrtenors Sergejs Jēgers mēro tālo ceļu uz Jaunkaledoniju, lai sniegtu baznīcās klasiskās mūzikas koncertus. Šos koncertus organizē kāds franču ķirurgs, kurš ārpus sava darba pienākumiem nodibinājis pat kori un iestudē pasaules klasiskās mūzikas skaņdarbus. Izrādās, ka tālās salas iedzīvotājiem nav sveša Haidna, Baha, Mocarta, Šūmaņa, Šūberta un citu klasiskās mūzikas pilāru daiļrade.

Un, lūk, šī ķirurga meita Jūlika kopā ar savu sirdsmīļo Laurentu ierodas Latvijā atbildē uz latviešu mākslinieku vizīti Jaunkaledonijā.

Abi trīsdesmitgadnieki gan nav mūziķi, bet diplomēti biologi. Jaunības zinātkāre un spēks palīdzējuši pārvarēt grūtības, no-

● Jaunkaledonieši Jūlika un Laurents pie Libiešu upurālām februārī.

lidojot turpat 20 000 kilometru, un nu viņi vēroja zemi, no kuras latvju mākslinieki ved klasiskās mūzikas dārgumus uz pašu pasaules malu.

Kā gan labāk tik tāliem viesiem parādīt Latviju, ja ne aizvest uz mežu, uz laukiem, uz versmainu lauku pirti, izpeldināt ālīngi, sasildīt pie kamina, aizbrīst līdz ziemas saltā skaistumā zaigojošām, ledus bruņās iekaltajām Libiešu upurālām.

Jūlika un Laurents pirmo reizi redzēja Latviju, pirmo reizi brīda pa sniegu, pirmo reizi pērās lauku pirti, pirmo reizi mērcējās ālīngi. Varētu padomāt, ko gan diplomēti biologi pasaulē nav redzējuši? Šoreiz nebija gan! Latviju viņi skatīja pirmatklājēja acīm. Jaunie cilvēki dzīvo Jaun-

kaledonijas galvaspilsētā Numeā, bet darba gaitās lido uz Jaunkaledonijai piederošajām salām, vairāk gan ekvatora virzienā.

Kaut arī ziemeļniekiem liekas, ka dienvidu salas ir viena vienīga paradīze, Jūlika un Laurents stāsta gan par nepatīkamiem moskītiem (naktīs jāguļ moskītu tīklu aizsargātam), gan nepārtraukta lietus periodiem, kas rada labvēlīgu vidi visādiem mošķiem. Sausrs ceļš vedot gar okeāna piekrasti. Salas vidienē visā tās garumā ir kalni. Nemītīgā slāpīnā kalnu ceļi ir slidēni un bistami. Jūlika stāsta par okeānu. Lai viņa vizinoties pa piekrastes viļņiem, reizēm blakus iznirstot milzu vaļā mugura, reizēm parādītos haizivis. Tad ātri jāno-

saka, vai haizivs ir agresīva, vai miermīlīga un cilvēkam neuzbruks. Laurenta aizraušānās ir zivju zemūdens medības ar harpūnu. Zivis okeāna piekrastē esot īsta pārbagātība.

Ne tikai Latvijā vecās mājās spokojoties. Jaunkaledonijā esot pārpilna ar gariem, dievbām, spokiem. Ar tiem tad cenšas sadzīvot iezemieši, veicot tikai viņiem zināmus un saprotamus rituālus.

Dzīves līmenis Jaunkaledonijā ir vairāk kā nodrošināts. Pat ja cilvēks nestrādā, nav jācieš no nabadzības. Drīzāk jāraizējas par pārmērīgu dzīrošanu, jo iedzīmtie ļoti mil viesības, un ciemos iešana ir ikdienas rituāls. Ciemošanās sākas no rīta, un, dienas laikā paviesojoties vairākās mājās pie klātiem galdiem, kur netrūkst alkohola, ciemiņš vakarpusē var tikai sabrukt... Negribi strādāt — nestrādā. Pabalstu tāpat saņemsi. Gribas ēst? Piekrastē zivju, ka biezs! Slinkums maksākerēt? Koki likst no angļu smaguma, tikai jāpastiepj roka.

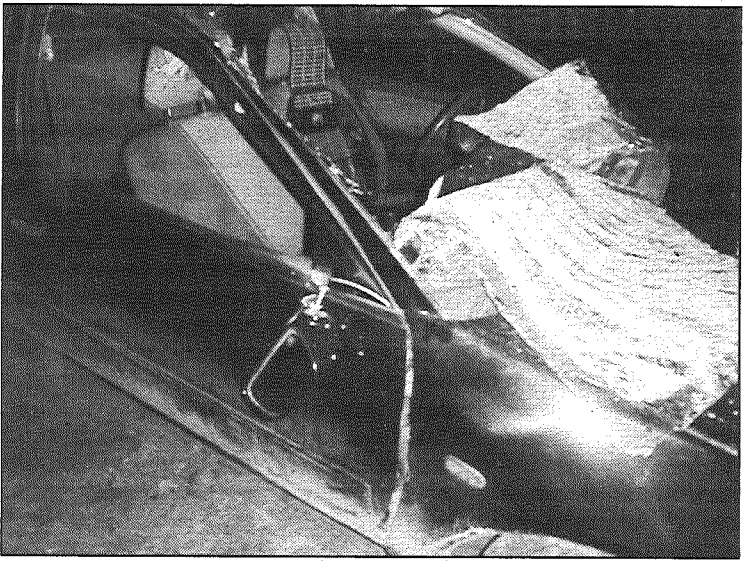
Viesi izpētīja Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta karti, interesējās par Latvijas mežiem un radībām, kas tajos mīt. Sevišķi viņiem patika stāsts par lūšiem un Svētupes krastā veco koku dobumos mītošajiem apogiem. Biologi lieliski saprata, kāda laime ir dzīvot zemē, kur nepiesārņots gaiss, tīrs ūdens, zaļi meži, brīnumaina dabas daudzveidība. Vai paši latvieši to vienmēr prot novērtēt? Lūk, ko pēc tādas tikšanās gribas pajautāt sev un citiem.

Ar lielu prieku Jūlika un Laurents pieņēma dāvanu — vairākus bukletus angļu valodā par Latvijas dabu, rezervātiem, meža dzīvniekiem, putniem, zivīm.

Bet Operas mākslinieki jau atkal saņemusi ielūgumu rudenī muzicēt Jaunkaledonijas baznīcās.

«Auseklis»

Alnis var būt bīstams

● 14. aprīli Daugavpils novada Liksnas pagastā notika ceļu satiksmes negadījums, kuru izraisīja pēkšņi uz ceļa izskrējis alnis. Automašīnas Mitsubishi un meža dzīvnieka sadursmes rezultātā cieta auto pasažieris, 1973. gadā dzimis vīrietis, kuram bija nepieciešama medicīniskā palīdzība. Dzīvnieks no trieciena gājis bojā, bet automašīna stipri bojāta.

Vecākiem lielāka uzmanība būs jāpievērš skolas vecuma bērnu drošībai

Par bērna no septiņu līdz 13 gadu vecumam uzraudzības nenodrošināšanu, ja tādēļ tiks apdraudēta viņa dzīvība vai veselība, vecākiem vai cilvēkam, kura aprūpē bērns nodots, varēs izteikt brīdinājumu vai uzlikt naudas sodu līdz 100 latiem, informē Labklājības ministrijas Komunikācijas nodaļas sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Brivmane.

To paredz valdībā 10. aprīlī atbalstītie "Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā un Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā". Tie vēl jāpieņem Saeimā.

Atbilstoši grozījumiem noteikts, ka vecāku vai cilvēka, kura aprūpē bērns nodots, pienākums ir nodrošināt bērnu no septiņu līdz trīspadsmit gadu vecumam uzraudzību, lai netiktu apdraudēta viņa dzīvība vai veselība. Uzraudzība nenozīmē pastāvīgu fizisku klātbūtni. Tās ir darbības, lai nodrošinātu bērna drošību, ņemot vērā bērna briedumu un spējas uzņemties atbildību par savu rīcību, piemēram, izglītojot viņu par veidiem, kā izvairīties no bīstamām situācijām, nodrošinot inventāru, lai mazinātu traumas iespējas, kā arī nepieciešamības gadījumā atrodoties bērnam blakus.

Izmaiņas bija nepieciešamas, lai bērnu vecākus mudinātu vairāk domāt par bērnu drošību, rūpīgāk sekojot tam, kur un kādos apstākļos atrodas bērni, kādi ir iespējamie apdraudējumi. Līdz šim vecākus administratīvi sodīt nebija iespējams, ja viņi bez uzraudzības atstāja septiņus gadus sasniegušu bērnu, un viņš guva traumu. Par bērna aprūpes vai uzraudzības pienākuma nepildīšanu atbildīgo personu loks, tāpat kā līdz šim, būs vecāki un aizbildņi, kā arī audzģimenes un cilvēki, kuri aprūpē bērnu pirmsadopcijas periodā.

Vecākus joprojām varēs administratīvi sodīt par bērnu līdz septiņu gadu vecumam atstāšanu bez pieaugušo vai cilvēku, ne jaunāku par 13 gadiem, klātbūtnes, proti,

fiziskas atrašanās bērna tuvumā.

Vienlaikus sagatavoti arī grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā. Tie paredz, ka par bērna aprūpes vai uzraudzības pienākumu nepildīšanu vai nepienācīgu pildīšanu vecākiem vai pilngadīgam cilvēkam, kura aprūpē bērns nodots, izteiks brīdinājumu vai uzliks naudas sodu līdz 100 latiem. Saskaņā ar grozījumiem par administratīvi sodāmu rīcību varēs uzskatīt arī bērna no septiņu līdz 13 gadu vecumam uzraudzības nenodrošināšanu, ja tās rezultātā būs apdraudēta viņa dzīvība vai veselība.

Atgādinām, ka par tādu pašu nodarījumu, ja tā rezultātā bērns vecumā līdz 16 gadiem būs izdarījis sīko huligānismu, lietojis narkotiskās vai psihotropās vielas vai atradies dzērūmā, vai nodarbojies ar ubagošanu, sods būs no 50 līdz 150 latiem. Ja pārkāpums gada laikā atkārtosies, par to varēs piemērot naudas sodu no 150 līdz 250 latiem.

Administratīvo pārkāpumu lietas par bērnu uzraudzības nenodrošināšanu izskata pašvaldību administratīvās komisijas. Plānots, ka Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija sagatavos pašvaldību administratīvajām komisijām metodiskus norādījumus par šīs normas piemērošanu.

Izmaiņas nepieciešamas, jo Latvijā ik gadu iet bojā daudz bērnu, kuri ir vecāki par septiņiem gadiem. Piemēram, ik gadu ārējo ceļu satiksmes negadījumos, saindējoties, nosliekot, nosmokot — dzīvību zaudē ap 70 bērnu vecumā līdz 14 gadiem, tikpat jauniešu no 15 līdz 19 gadiem. 2010. gadā tika sastādīti 73 administratīvo pārkāpumu protokoli par bērna līdz septiņu gadu vecumam atstāšanu bez uzraudzības un 1598 administratīvo pārkāpumu protokoli par bērna aprūpes pienākuma nepildīšanu.

Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2011. gada janvārī Latvijā bija 375,2 tūkstoši bērnu un jauniešu vecumā līdz 17 gadiem. Bērni un jaunieši no septiņiem līdz 13 gadiem bija 113,9 tūkstoši.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Medumu pagastā notriektais vīrietis nenēsāja atstarotājus

13. aprīlī ap pulksten 22.30 Daugavpils novada Medumu pagastā 1969. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Audi par ceļu Daugavpils — Medumi — Lietuvas robeža, uzbrauca gājējam, kurš notikuma vietā gāja bojā.

Kā informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne, pēc policijas rīcībā esošās informācijas, cietušais pārvietoja pa ceļu braucamo daļu. Zināms, ka ceļa posms nebija apgaismots, bet uz cietušā apģērba netika konstatēti nekādi gaismu atstarojoši elementi.

Šī traģēdija kārtējo reizi liecina par to, ka pārvietojoties pa ceļu tumšā diennakts laikā, gājējiem jālieto atstarotāji gan apdzīvotās vietās, gan ārpus apdzīvotām vietām. Atstarotājus ļaus transportlīdzekļa vadītājam laikus pamanīt cilvēku.

Liksnā divpadsmitgadīgs pusaudzis ar auto notrieca velosipēdistu

Smags ceļu satiksmes negadījums ar traģiskām sekām noticis 15. aprīlī ap pulksten 14.10 Daugavpils novada Liksnas pagastā. Kā informē policijas pārstāve, divpadsmitgadīgs pusaudzis, vadot automašīnu pa grants ceļu, notrieca 1971. gadā dzimušu velosipēdistu. Vīrietis guva smagas traumas un tika nogādāts slimnīcā, bet tur mira. Pēc policijas rīcībā esošās informācijas zēns patvaļīgi bija paņēmis auto atslēgas un devies pavizināties. Notiek izmeklēšana.

Bārā nepilngadīgajiem netiek liegts alkohols

13. aprīlī Balvos policija rīkoja reidu, lai pārbaudītu, vai pēc pulksten 23.00 atpūtas pasākumu vietās neatrodas iereibuši nepilngadīgie. Pārbauztajās izklaides vietās bāros un kafējnicās pilsētā pārkāpumi netika konstatēti.

Savukārt kādā citā bārā ap pulksten 00.30 trīs jaunieši vecumā no 16 līdz 17 gadiem gan izklaidējās krietnā reibumā. Visiem alkohola daudzums izelpā pārsniedza 1,5 promiles. Sastādīti administratīvo pārkāpumu protokoli, kas nosūtīti izskatīšanai Rugāju novada administratīvajā komisijā.

Balvu iecirkņa policisti jau iepriekš bija saņēmuši informāciju par to, ka minētajā atpūtas vietā nepilngadīgiem jauniešiem netiek liegts alkohols.

Kritošs koks nāvējoši traumēja vīrieti

13. aprīlī Viļakas novada Šķilbēnu pagastā, mežā veicot zāģēšanas darbus, nāvējošu traumu guva 1959. gadā dzimis vīrietis. Kāda uzņēmuma darbiniekam uzkrita koks. Uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

Noskaidroti kūlas ugunsgrēku vaininieki

Laikā no 9. līdz 15. aprīlim Balvu iecirkņa teritorijā reģistrēti 18 kūlas ugunsgrēki. Divos gadījumos policija vainīgās personas noskaidrojusi. Abos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli pēc Administratīvo pārkāpumu kodeksa 179. panta. Likumdevējs par šādu rīcību paredzējis bargu sodu — fiziskām personām no 200 līdz 500 latiem vai administratīvo arestu līdz 15 diennaktīm.

Naudu pensionāres mājās zaga vairākas reizes

Ludzas iecirkņa policijas darbinieki, veicot izmeklēšanu agrāk uzsākta kriminālprocesa ietvaros, uz aizdomu pamata par naudas zādzību no kādas 1928. gadā dzimušas pensionāres mājām aizturēja trīs personas.

Kriminālprocess tika uzsākts pērnā gada jūlijā pēc tam, kas policijā ar iesniegumu griezās cietusi pensionāre. Sieviete informēja, ka no viņai piederošās privātmājas Ciblas novadā nozagti gandrīz 17 000 latu. Aizdomās par minētā nozieguma izdarīšanu tiek turēti 1994., 1990. un 1970. gadā zimuši vīrieši. Jaunākais no viņiem jau agrāk bija nonācis policijas redzeslokā. Izmeklēšanas gaitā noskaidrots, ka iespējamie zagļi pensionāres privātmāju

apciemojuši vairākkārt, zogot naudu pa daļām un dažādās vietās, kur tā bija paslēpta. Toreiz šis notikums bija izraisījis plašu sabiedrisko rezonansi vietējo iedzīvotāju vidū. Aizdomās turētie savu vainu atzīst.

Zagļi mājā ielida pa logu

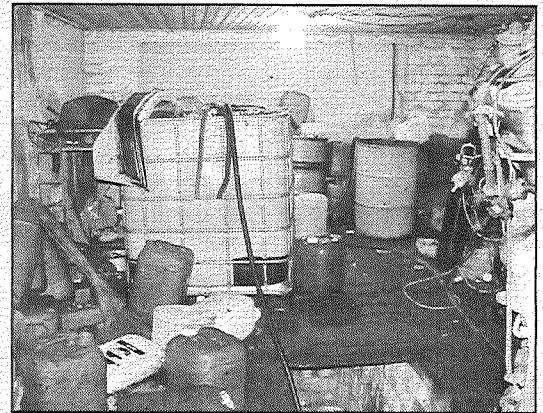
15. aprīlī ipašnieks konstatēja, ka viņa mājās Ludzas novada Nirzas pagastā izdarīta mantu zādzība. Noskaidrots, ka garnadži izņēmuši logu, iekļuvi telpā un paņēmuši motorzāģi, divus velosipēdus, divas alumīnija kannas katru 10 litru tilpumā, vairākus instrumentus un pārtiku. Materiālā zaudējuma apmērs tiek noskaidrots. Uzsākta kriminālprocesa ietvaros kļuvis zināms, ka zādzība notikusi saimnieka prombūtnes laikā no 11. līdz 15. aprīlim. Izmeklēšana turpinās.

Pie aizturētajiem Daugavpilī atrada amfetamīnu

Pagājušajā nedēļā, informē A. Laizāne, Kriminālpolīcijas biroja darbinieki operatīvo pasākumu rezultātā uzsākuši divus kriminālprocesus par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu.

Kriminālprocesa ietvaros Daugavpilī tika aizturētas divas personas — 1988. un 1987. gadā dzimuši vīrieši. Pie viņiem tika atrasti un izņemti vairāki grami amfetamīna. Aizturētie ir vietējie iedzīvotāji, kuri jau agrāk nonākuši policijas redzeslokā saistībā ar dažāda rakstura noziegumiem. Abos kriminālprocesos turpinās izmeklēšana un tiek lemts par drošības līdzekļu piemērošanu.

Krāslavas novadā izņemta vairāk nekā tonna degvielas, Ludzas novadā — cigaretes

● Kontrabandas degviela — kopā vairāk nekā tonna, ko atrada Krāslavas novada Kalniešu pagastā, bija paredzēta tālākai pārdošanai.

18. aprīlī Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolīcijas biroja darbinieki, realizējot viņu rīcībā esošo operatīvo informāciju saistībā ar akcīzes preču nelikumīgu apriti, sadarbībā ar Valsts robezsardzes Aviācijas pārvaldes darbiniekiem Krāslavas novada Kalniešu pagastā aizturēja četru personu grupu — 1985., 1993. un divus 1987. gadā dzimušus vīriešus. Viņi nodarbojās ar akcīzes preču — degvielas — nelikumīgu iegādāšanos. Kratišanas laikā privātmājā Kalniešu pagastā tika atrasti un izņemti 1100 litri degvielas, kas bija paredzēta tālākai pārdošanai.

Uzsāktajā kriminālprocesā turpinās izmeklēšana — par naftas produktu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu (pārvadāšanu) vai realizāciju, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējās vienošanās vai tā izdarīta lielā apmērā. Tiek lemts par drošības līdzekļu piemērošanu aizturētajām personām.

Savukārt 15. aprīļa naktī Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolīcijas biroja darbinieki kopīgi ar Ludzas iecirkņa policistiem, veicot operatīvos meklēšanas pasākumus, Ludzas novada Cirmas pagastā apturēja automašīnu VW Passat, kuru vadīja 1977. gadā dzimis vīrietis. Transportlīdzekļa apskates laikā salonā un bagāžas nodalījumā tika atrastas 180 000 cigaretes bez Latvijas Republikas akcīzes markām. Uzsākts kriminālprocess, izmeklēšana turpinās.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, NEKROLOGS

PĒRK METĀLLŪŽNUS, LIETOTU LAUKU TEHNIKU UN AUTO.
Griezām uz vietas, sveram.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 25969839.

SIA „LATVIJAS GAĻA”
iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Svari. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

Ceturtdien, 26. aprīlī, Preiļos
tirgos agros sēklas lieluma kartupeļus 'Riviera'.
Tālr. 26243351.

AS "Strenču MRS"
pērk cirsma un mežus īpašumā
Tālr. 29249106, 29168689.

Jēkabpils mežrūpniecība

● Pērk cirsma un mežus īpašumā.

Tālr. 20272220.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA Latvian Meat iepērk liellopus, jaunlopus, zirgus, aitas.
Tālr. 29161121, Juris.

Pērk skujkoku un lapukoku mežu, cirsma īpašumā.
Tālr. 28874347.

Miksto mēbeļu remonts un izgatavošana.
Tālr. 29737798.

SIA "ALVSTRE"
iepērk dzīvsvaņus:
teles, govīs - līdz Ls 0,95
bulļus - līdz Ls 1,10
gaļas šķirnes bulļus - līdz Ls 1,25
piena teļus - līdz Ls 1,70
gaļas šķirnes bullēni (līdz 300 kg un līdz 11 mēn.) - līdz Ls 1,70
jērus - līdz Ls 1,20
Cenas norādītas ar PVN.
T. 651 97414

*Krīt zvaigzne, pārrauj cilvēka mūžu –
Paliek atmiņu starojums maigs...*

EDVĪNS LIEPIŅŠ
29.06.1931. – 20.04.2012.

Lietainā pavasara dienā Mūžībā ir aizgājis Edvīns Liepiņš, Rimicānu pamatskolas, vienīgās darbavietas, ilggadējs darbmācības un sporta skolotājs no 1950. – 1991. gadam.

Skolotājs bija cilvēks ar ļoti bagātu un jūtīgu dvēseli, apveltīts ar lielu enerģiju un gribasspēku. Viņš paliks savu audzēkņu atmiņā kā stingrs, prasīgs un taisnīgs, kolēģu sirdis kā sirsniņš, saprotošs, taktisks, izpalīdzīgs cilvēks.

Edvīns Liepiņš ilgu laiku bija sporta darba organizators Rožkalnu pagastā. Atmiņā paliks viņa organizētās ekskursijas un raķešu modelisma nodarbības un sacensības.

Dziļā cieņā pieminam Skolotāju, izsakām līdzjūtību viņa ģimenei un tuviniekiem.

**Bijušie kolēģi Rimicānos,
Rožkalnu pagasta pārvalde**

SIA "AIBI" AICINA DARBĀ
Ieņšos kautuves darbiniekus un darbinieces.
Dzīvesvieta. Tālr. 29478728.

SIA pērk visa veida īpašumus, cirsma, īpašumus ar apgrūtinājumiem.
Augstas cenas.
Tālr. 26541428, 29777641.

PREIĻU novadā

● Pašu stādīta Holandes liepa parka alejā tagad būs arī Preiļu novada domes priekšsēdētājam Aldim Adamovičam (vidū), izpilddirektoram Vladimiram Ivanovam (no kreisās) un domes deputātam Jānim Bogdanovam.

Sākums 2. lappusē.

Šogad Holandes liepu dižstādiem piemērota vieta nolūkota vēsturiskajā alejā no Preiļu parka galvenajiem vārtiem virzienā uz

Daugavpils ielu.

Apzaļumošanas speciālisti pārliecinājušies, ka Holandes liepas pilsetīdēi ir ļoti piemērotas un labi aug arī salīdzinoši piesārņotā vidē.

L. Kirillova

LĪVĀNU novadā — iestādīja aleju

Līvānu novadā bija izveidotas 37 lielākas vai mazākas talkošanas vietas, darbos iesaistījās 985 talcinieki, informēja talkas koordinators, Turku pagasta pārvaldes vadītājs Aivars Smelcers. Paši mazākie talcinieki — pirmsskolas izglītības iestādes «Rūķi» audzēkņi bērnu darza teritorijā darbojās pirms un arī pēc talkas — vāca čiekurus, stādīja kociņus. Savākti 13 maiši ar čiekuriem, kas noderēs floristikas darbiem. Kokus stādīja arī dabas draugi — Jersikas pamatskolas 8. klases skolēni. Aleju atjaunoja arī Turku pagasta Jaunsilvas iedzīvotāji.

Sakoptas 28 novada kapsētas, darbi rītejuši ciematos un pilsētās, novada skolu bērni aktīvi iesaistījušies ceļmalu un krastmalu sakopšanā. Aivars Smelcers informēja par vairākām iniciatīvas grupām, kas rosīgi darbojas talkā. Ubagliča iedzīvotāji, gatavojoties saviem — Ubagliča — svētkiem, Kaspara Rokjāņa vadībā izcirta krūmus un veica citus darbus, lai mikrorajona izskats būtu tīka-

● Daudzi talcinieki čakli strādāja krastmalu sakopšanā.

māks. Aktīvi darbojās Vaira Reinholda, Arvida Smirnova, Ināras Griboņikas, Kaspara Stikāna vadītās talcinieku grupas, privātmāju iedzīvotājus uz sakopšanu mudināja ielu vecākais Teodors Šteinbergs. Domes administrācijas, Latgales mākslas un amatniecības centra, komunālās saimniecības darbinieki strādāja Daugavas un Dubnas krastmalās. Tika sakoptas arī citas novada

teritorijā esošās upes — Oša, Ataša, Nereta, un Silvas ezers.

Biedrības «Sava kabata» un bērnu un jauniešu centra rīkotajā kanoe braucienā pa Dubnu no Staru laipām līdz Ubagličim savākti ne vien atkritumi, bet arī izcelts neregistrēts, acimredzot — malu zvejnieku nelikumīgi ielikts — zvejas tīkls 30 metru garumā.

L.Rancāne

VĀRKAVAS novadā — sakopa novadnieku atdusas vietas

Vārkavas novada talkas koordinatore, vides inženierē Lilita Gavare pastāstīja, ka novada ļaudis lielākoties uzkopšanas darbus veica dažas dienas iepriekš. Biedrība «Dzintars 2007» pēc novadpētnieka Henriha Kivlinieka ieteikuma pamestajos un nolaistajos Kalupes pagasta Plānišķu kapos sakopa Jāņa Salenieka mūža atdusas vietu. Jānis Salenieks bija viens no Rimicānu pašreizējās skolas mūra ēkas būvēšanas iniciatoriem un atbalstītājiem. Būvams Kalupes luterāņu draudzes priekšnieks, daudz puļu veltīja Kalupes evaņģēliski luteriskās baznīcas celtniecībai. Viņa kaps tika rūpīgi apkopots. Tikpat citīgi talkotāji darbojās arī Lazdā-

nu kapos pie Drancānu ģimenes kapu kopiņam. Jāzeps Drancāns bija Rimicānu skolas direktors no 1948. līdz 1954. gadam. Viņa piederīgie dzīvo tālu prom, ir jau sasnieguši ļoti cienjamu vecumu, tāpēc nevar aprūpēt tuvinieka atdusas vietu.

Vārkavas vidusskolas skolēni jau pirms talkas dienas Upmalas pagastā uzkopja baznīcas teritoriju, ciemata peldvietu, ceļmalas, pieturvietas, skolas apkārtni. Domes administrācija vēl pirms talkas sakopa Dubnas krastmalu aiz Vecvārkavas estrādes un Vārkavas dabas taku, bet talkas dienā strādāja Vanagos.

Savukārt Vārkavas pagastā nav vajadzīgas no augšas nozīmētas

talkas dienas, jo pēc pagasta pārvaldes vadītājas Intas Kivlenieces ierosmes pagasta teritorija nepārtraukti tiek citīgi kopta un likta citiem par piemēru. Pagasta pārvaldes vadītāja bija aicinājusi centra daudzdzīvokļu māju iedzīvotājiem sakopt pagalmus un apkārtni, ko viņi arī izdarīja talkas dienā.

Novada iedzīvotāji aktīvi atbalstīja plastmasas pudeļu korķišu vākšanas akciju. Vārkavietis Antons Caics uzstādīja rekordu, savācot 4100 korķišu, Vārkavas pamatskolas skolnieks Dmitrijs Kosnikovskis salasīja 2974 korķišus, bet 6. klase un dažī skolēni no 4. un 5. klases savāca 1617 korķišus.

L.Rancāne

● Vārkavas novada domes administrācijas darbinieki talkoja ar izdomu, ģērbjot tērpus ar uzrakstiem par talku.